

انجمن پسته ایران برگزار می کند:

تور بازدید از صنعت پسته اسپانیا

بازخوانی تجربه های بازدید
از مناطق پسته خیز استان سیستان و بلوچستان

دانش؛ رهاورد سفر

دستگاه سورت پسته با هوش مصنوعی

دسته های قابل سورت

پسته:

دهان بسته
زرد و لک
خندان
کجو
گو

مغز پسته:

نیم شکست
آفت زده
نیم لپه

خروجی تایید دستگاه

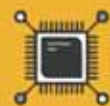
خروجی عدم تایید دستگاه

سیستم
تشخیص پیشرفته

رابط کاربری ساده

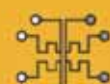
سورتینگ بر اساس
هوش مصنوعی

سورتینگ
با حجم بالا

بدنه محکم و عایق
در برابر ذرات

قابلیت
اختصاصی سازی

افزایش بهره‌وری

تهران، کارگر شمالی، پارک علم و فناوری دانشگاه تهران

۰۲۱ - ۸۸۲۲۰۵۶۰

www.isorter.ir

۰۹۹۱۰۶۷۰۷۶۲

info@isorter.ir

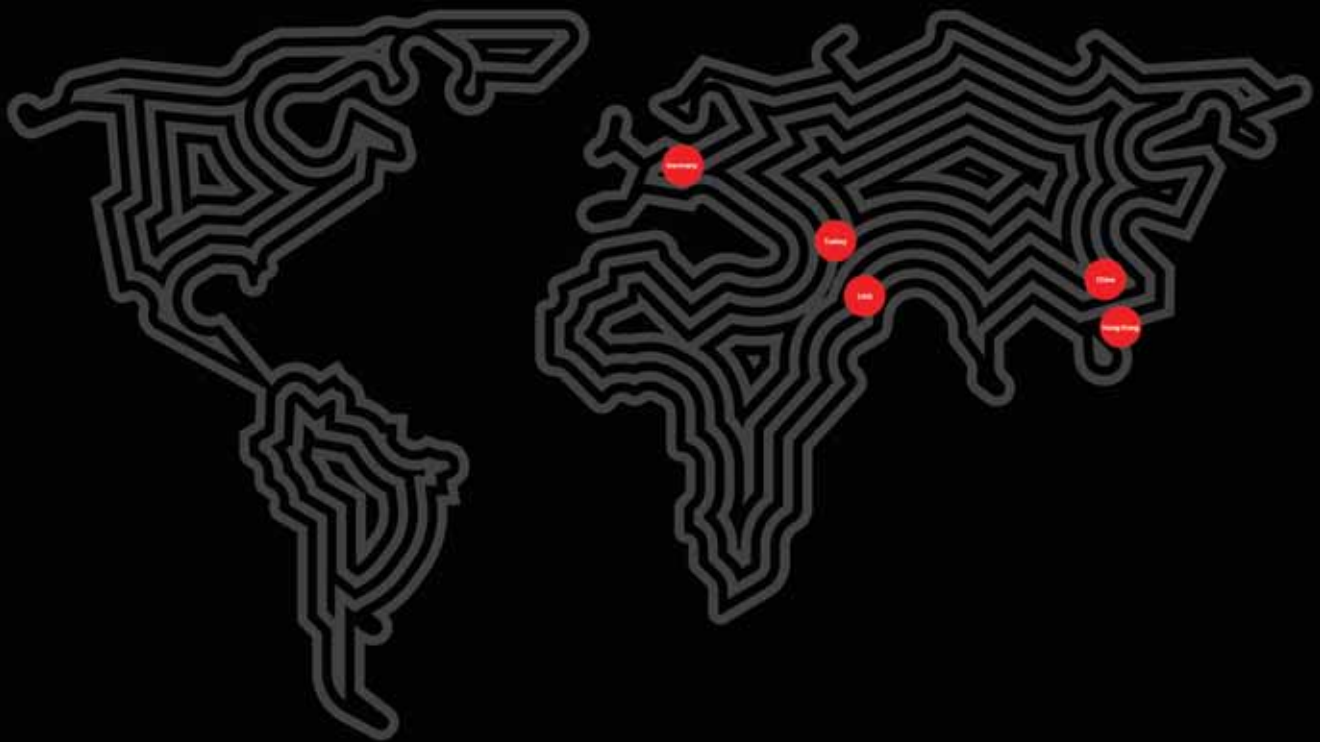
Sorter

محصولی از شرکت دانش بنیان نوژان

KHANDAN

Exchange صرافی خندان

با مجوز رسمی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

همراه و همگام با صادرکنندگان خشکبار ایران

● امکان دریافت حواله دلاری و یورویی از هنگ کنگ، چین، ژاپن، ترکیه، امارات، اتحادیه اروپا، برزیل، هند، روسیه، اوکراین و کلیه کشور های اتحاد جماهیر شوروی سابق

● امکان دریافت دلار و یورو نقد در ترکیه

● امکان دریافت درهم در امارات

● امکان دریافت روپیه هند و پاکستان

☎ ۰۲۱-۹۱۰۷۰۳۵۶

☎ ۰۹۱۲۹۳۶۰۴۰۰

☎ ۰۹۱۲۱۳۰۶۹۳۷

Sirjan Bonyad
Agricultural CO.

www.pistachio-tooka.ir

*The superior producer of pistachio in Iran
& the middle East*

شرکت کشاورزی سیرجان بنیاد

آدرس: کرمان-سیرجان-بلوار سید جمال الدین اسدآبادی صندوق پستی شماره ۴۶۱

تلفن: ۰۳۴)۴۲۳۰۱۱۸۳/۴۲۳۰۵۴۳۰

فاکس: ۰۳۴)۴۲۳۰۵۲۴۳

... empowers to grow more.

کالبنوکس

افزایش فروت ست
کاهش عارضه لکه پوست استخوانی

تهران، بلوار ارتش، شماره ۷۷
@beniznahadeh_iranian
☎ ۰۲۱-۷۴۴۹۷

 Beniz
بنیز نهاده ایرانیان

آتیه سازان ماه نشان

The Pioneering Modern Agriculture

کود مایع اسید هیومیک

- بهبود ساختار خاک و افزایش کربن آلی خاک
- افزایش سرعت نفوذ و ظرفیت نگهداری آب در خاک
- بهبود جذب مواد غذایی توسط گیاه
- افزایش مقاومت گیاه در برابر استرس خشکی، شوری و بیماری

mahneshan.company
www.asmahneshan.com
Tel: 21-57824

کود آکامکس پلاس +

تجزیه ضمانت شده:

مقدار	عناصر
۷%	آهن Fe
۵%	روی Zn
۲%	منگنز Mn
۰/۵%	مس Cu
۷%	نیترژن N
۰/۵%	فسفر قابل استفاده P_2O_5
۲%	پتاسیم محلول در آب K ₂ O
۳۰%	گوگرد SO ₂
۷%	کلسیم CaO
۳/۵%	کربن آلی OC

کود میکرو حاوی پودر ماهی و NPK

تولید به سفارش مشتری بر اساس آنالیز خاک

حاوی پودر ماهی

کود آکامکس مینرال

تجزیه ضمانت شده:

مقدار	عناصر
۵%	آهن کل Fe
۳/۵%	روی کل Zn
۷%	نیترژن کل N
۰/۵%	فسفر قابل استفاده P_2O_5
۲%	پتاسیم محلول در آب K ₂ O
۴۲%	گوگرد کل S ₂
۱۱%	کلسیم کل CaO
۴%	کربن آلی OC

کود میکرو حاوی پودر ماهی و NPK

تولید به سفارش مشتری بر اساس آنالیز خاک

کارشناسان فروش

۳۴۲۸۵۹۰۸-۳۴۲۸۵۹۱۲
۳۴۲۸۵۹۲۵-۳۴۲۸۵۹۰۴
۰۹۱۳۰۵۰۸۰۵۳

آدرس: کرمان - رفسنجان - شهرک صنعتی شماره ۱
۰۳۴۳۴۲۹۴۵۱۰ ۰۳۴۳۴۲۹۴۵۱۱
@ akamax.ir www.akamax.ir

شرکت آرمان سبز آدینه

گرانول 12-12-17 NPK

آدرس دفتر مرکزی: تهران، میدان ونک، خیابان ملاصدرا،
خیابان شیخ بهایی شمالی، پلاک ۷۷، ساختمان آدینه
شماره مستقیم: ۰۲۱-۸۳۵۰۱۳۴۴
تلفن تماس: ۰۲۱-۸۳۵۰۵۰۵ فکس: ۰۲۱-۸۳۵۰۱۳۱۰

armansabz.adinegroup.com

@armansabzadine

info@adinegroup.co

شرکت آرمان سبز آدینه
Arman sabz adineh co.
راز سرزمین های حاصلخیز
The secret of prolific Farms
تامین کننده بهترین نهاده های کشاورزی

INSTAGRAM

WEBSITE

**AMIN
FARMS**

بیش از یک قرن تجربه موفق عرضه پسته باغداران در

شرکت امین پدیدار

GLOBALG.A.P.

FSSC 22000

9001:2015

کارخانه: رفسنجان، کیلومتر ۳۰ جاده انار، احمدآباد دثفه،
بلوار امین، کارخانه امین پدیدار

دفتر شرکت یارا کشاورز امین: خیابان مطهری، نبش مطهری ۵۴
پل ارتباطی با کشاورزان: ۰۹۱۳۵۸۰۳۴۳۶

دفتر رفسنجان: خیابان مطهری، نبش مطهری ۵۲
تلفن: ۰۳۴۳۴۳۲۰۵۶۲۰ همراه: ۰۹۱۳۱۹۱۲۱۲۱

ایمیل: commercial@aminpadidar.com
همه‌هنگی جهت خرید و فروش: ۰۹۱۳۵۸۰۳۴۳۶

Cadijz

جهت مصرف چالکود و محلول پاشی
قابل استفاده برای تمامی محصولات کشاورزی
انواع کودهای مایع و جامد
کودهای ماکرو و میکرو

مجتمع صنعتی رفسنجان

Rafsanjan industrial complex

صنایع شیمیایی رشد افزای پالیز رفسنجان

Rafsanjan Roshd Afzay-e paliz chemical Industries

نشانی: استان کرمان، شهرستان رفسنجان، کیلومتر ۱۰ جاده رفسنجان کرمان شهرک صنعتی ولی عصر (عج)

تلفن: ۳۴۲۹۴۳۶۲ فکس: ۳۴۲۹۴۳۶۰ (کد ۰۳۴)

آزمایشگاه آب خاک گیاه و کود

دکتر مسعودیان

تحلیل نتایج آزمایش برگ پسته به روش آمریکایی دریس
(Diagnosis Recommendation integrated System)

پیش بینی کمبود عناصر غذایی قبل از خسارت
یافتن عنصر غذایی محدود کننده عملکرد در باغ

نویدنو

ثبت کودی: ۵۰۳۲۳۳

بورآپ

بور کلات شده با اتانول آمین

بر ۱۵٪ - ازت ۳٪

- ▶ زمان مصرف: در طول فصل به صورت کود
- ▶ آبیاری، زمان تورم جوانه به صورت محلولپاشی
- ▶ مقدار مصرف: آبکود ۲۰ - ۱۰ لیتر در هکتار، محلولپاشی ۳ - ۱ لیتر در هزار

ثبت کودی: ۵۵۴۷۱

کالبونیت

کود کلسیم دار و ضد شوری قوی حاوی

۱۵٪ کلسیم

- ▶ زمان مصرف: بعد از برداشت استارت، اردیبهشت
- ▶ مقدار مصرف: ۱۵۰ - ۷۵ کیلوگرم در هکتار

ثبت کودی: ۱۷۷۰۸۱

میکرونو

مخلوط عناصر ریز مغذی

آهن ۱۵٪ - روی ۵٪ - منگنز ۴٪

- ▶ زمان مصرف: زمستان، اردیبهشت
- ▶ مقدار مصرف: ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار

دفتر مرکزی: ۰۲۳ - ۳۵۲۳ ۹۶۸۲ - ۰۹۱۰ ۳۴ ۱۸۲۹

سیرجان: ۰۹۱۳ ۳۴۵ ۷۴۵۹

استان خراسان: ۰۹۱۵ ۳۰۳ ۷۸۶۳

کرمان: ۰۹۱۳ ۱۴۳ ۳۰۴۶

ثبت کودی: ۱۲۱۲۱۷

کلسیم ۳۴٪

کلسیم آلی کمپلکس شده با

پلی کربوکسیلات ۳۴٪ CaO

فاقد کلر، سولفات و نیترات

- ▶ زمان مصرف: هنگام توسعه میوه و تکرار هر ۱۵ روز - بعد از برداشت
- ▶ مقدار مصرف: ۴ - ۲ کیلوگرم در هزار لیتر آب

ثبت کودی: ۵۵۲۵۶

فول فروت Ca

کاملترین فروتست پسته حاوی:

کلسیم ۷٪ - ازت ۵٪ - روی ۴٪

بور ۲٪ - مس ۵/۰٪ - آمینو اسید ۱۲٪

- ▶ زمان مصرف: مرحله تورم جوانهها
- ▶ مقدار مصرف: ۳ - ۱ لیتر در هزار لیتر آب
- ▶ به جز هسته داران نظیر هلو و شلیل

شرکت نوید نویدنهاگان نو قومس (نوید نو)

www.navidno.com

ثبت کودی: ۶۷۴۶۶

های کوپ

کود - قارچ کش حاوی مس ۲۹٪ - Cu

- ▶ زمان مصرف: بعد از هرس در طول فصل
- ▶ طبق نظر کارشناس

سورتر پسته

مبتنی بر هوش مصنوعی و پردازش تصویر

سورتر سمپی
سورتر دانه ها
(آجیل، حبوبات و غلات)

تشخیص سایز، رنگ، شکل و ریخت شناسی

تفکیک پسته زرد، گو، نخود، دهن بست و لک دار

خدمات پس از فروش و پشتیبانی:
گارانتی و خدمات پس از فروش ۱۰ ساله در سراسر کشور
توسط شرکت دانش بنیان ایرانی با ۱۵ سال سابقه فعالیت

فروش از طریق وام لیزینگ ۹ درصد دانش بنیان

ماشین‌های سورچینگ تمام ویژگی‌های ظاهری محصولات کشاورزی را با سرعت و دقت فراتر از چشم انسان تشخیص می‌دهند. طبقه بندی و جداسازی محصولات در این سامانه‌ها در کسری از ثانیه امکان‌پذیر است. سامانه بومی سورتر سمپی در عین مزیت رقابتی قیمتی و پشتیبانی در مقایسه با سورترهای مشابه اروپایی سبب ایجاد ارزش افزوده فراوان به‌ویژه در بخش صادرات می‌گردد.

<p>انجمن</p> <p>تور بازدید از صنعت پسته اسپانیا ۱۶</p>	
<p>باغبانی</p> <p>دانش: رهاورد سفر ۱۸</p> <p>بررسی دماهای بالا در فصول پاییز، زمستان و بهار ۲۲</p> <p>آفت سیاست‌گذاری در بخش تحقیقات ۲۶</p>	 <p>سال ششم</p> <p>شماره ۶۶</p> <p>بهمن ۱۴۰۰</p>
<p>بازرگانی</p> <p>عرضه و تقاضا: هر دو پایین آمد ۲۹</p> <p>آمار الگوی مصرف داخل ۳۵</p> <p>کاهش ۳۶ درصدی فروش پسته آمریکا ۳۲</p>	<p>صاحب امتیاز: انجمن پسته ایران</p> <p>مدیرمسئول: حجت حسنی سعدی</p> <p>سردبیر: ابوالفضل زارع نظری</p> <p>هیئت تحریریه: سحر نخعی، حجت حسنی سعدی، مریم حسنی سعدی، اعظم مرتضی پور.</p> <p>سفارش آگهی‌ها: فاطمه السادات حسینی صفت</p> <p>چاپ: انجم شعاع</p>
<p>آب</p> <p>افزایش عوارض برداشت از چاه‌ها؛ نقدها و چالش‌ها ۳۶</p> <p>بازخوانی یک قانون: از تصویب تا لغو ۳۸</p> <p>بازگشت دوباره ۴۵</p>	<p>نشانی: کرمان/بلوار جمهوری اسلامی / خیابان شهید لاری نجفی (۲۰ متری نادر)</p> <p>کوچه شماره ۲ / پلاک ۱۲ / کدپستی: ۷۶۱۹۶۴۳۱۴۹</p> <p>تلفن: ۳۲۴۷۵۷۴۹ - ۰۳۴ / نمابر: ۳۲۴۷۸۵۵۳ - ۰۳۴</p> <p>www.iranpistachio.org</p> <p>info@iranpistachio.org</p>
	<p>انجمن پسته ایران در قبال صحت و سقم ادعاهای مطرح شده در آگهی‌ها، هیچگونه مسئولیتی ندارد.</p> <p>استفاده از مطالب با ذکر مأخذ مجاز است.</p>

انجمن پسته ایران تور بازدید از
صنعت پسته اسپانیا برگزار می‌کند؛
هدف از برگزاری این تور، آشنا کردن
اعضای علاقه‌مند انجمن با وضعیت
تولید و پیشرفت‌های تکنولوژیک
فرآوری پسته اسپانیا است.

سابقه موضوع دریافت وجه به‌ازای
برداشت آب و سپس لغو آن به سال
۱۳۶۵ بر می‌گردد؛ موضوعی که
سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ در قانون
بودجه سالانه گنجانده شد و برای
سال ۱۴۰۱ نیز پیشنهاد شده است

صفحه ۱۸

پایش و اتخاذ روش مناسب مبارزه
با آفت پسیل در طول فصل رشد و
در فصل زمستان گذرانی این آفت،
جهت ممانعت از طغیانی شدن آن
در اول فصل، بسیار مهم است

صفحه ۲۲

عدم تأمین نیاز سرمایی درختان
پسته در فصل رکود، یعنی از
زمان ریزش برگ آنها تا زمانی که
درختان از خواب بیدار می شوند،
یکی از عوامل کاهش محصول
است

صفحه ۲۹

میزان محصول پسته در دسترس
امسال تقریباً نصف سال قبل است؛
محصول امسال پسته ایران هم
از لحاظ کیفی و هم از جنبه های
رؤیت و سایز در سطح پایین تری
نسبت به سال گذشته قرار دارد

انجمن پسته ایران برگزار می کند:

تور بازدید از صنعت پسته اسپانیا

هدف از برگزاری تور
پسته کشور اسپانیا، آشنا
کردن اعضای علاقه مند
انجمن با وضعیت تولید و
پیشرفت های تکنولوژیک
فرآوری پسته اسپانیا است.

مناطق مورد بازدید

کاستیلا لمانچا، آندالوسیا و اکسترامادورا

شرکت کنندگان

حداقل تعداد افراد شرکت کننده
برای برگزاری تور ۱۵ نفر
و حداکثر تعداد ۲۵ نفر است.

تاریخ برگزاری تور

۱۴ الی ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۱
(۱۴ الی ۱۱ می ۲۰۲۲ میلادی)

بازخوانی تجربه‌های بازدید از مناطق پسته‌خیز استان سیستان و بلوچستان

دانش؛ رهاورد سفر

حسین رضایی تاج آبادی، کارشناس ارشد باغبانی

در ادامه فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده در مورد صنعت پسته استان سیستان و بلوچستان، نمایندگان انجمن پسته ایران در تاریخ ۲۱ تا ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰ از برخی از مناطق پسته‌خیز این استان بازدید کردند. در این بازدید، حسین رضایی دبیرکل، مجید سجادیان از باغداران خبره عضو انجمن، محمدعلی انجم شعاع رییس کمیته باغبانی و ابوالفضل زارع نظری مسئول روابط عمومی و سردبیر ماهنامه انجمن پسته ایران حضور داشتند. مناطق حصاروییه، دومک، سرچنگل، کورین، گوهرکوه، چاه شهی در این دوره از بازدید مورد تمرکز بودند و در مورد مسائلی مانند: چگونگی اجرای عملیات خاک‌ورزی، بسترسازی و کرت‌بندی، نحوه کاشت نهال، دقت در انتخاب ارقام و تغییر پیوند، مبارزه با علف هرز هرگز (سرخ)، هرس سربرداری و باردهی و لزوم استفاده از روش‌های نوین آبیاری بین باغداران منطقه و نمایندگان انجمن بحث و گفت‌وگو شد. باتشکر از خانواده‌های قنبرزهی، بهادری، قلندرزهی، شه‌بخش، شعلی‌بُر و ریگی که تیم انجمن را در این سفر همراهی نمودند. در ادامه، جزئیات موضوعاتی که در این بازدیدها مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفتند، آورده شده‌است.

اصلاح خاک

استفاده از ماسه بادی، کودهای دامی پوسیده، اسیدسولفوریک و عملیات خاکورزی مانند ریزریزی از جمله عملیات بسیار موثر در اصلاح خاک هستند که می‌توان به‌صورت سالیانه و به فراخور وضعیت موجود هر باغ نسبت به کاربرد آنها اقدام نمود.

در این بین، روش پوساندن کودهای دامی به روش بنگلور قبل از استفاده از این کودها اهمیت ویژه‌ای دارد. در این روش گودالی به شکل مستطیل حفر می‌شود و کود دامی با ارتفاع بین یک تا دو متر در آن تلبار می‌شود. سپس، به ازای هر ۱۵ تن کود گاوی، ۱۵۰ تا ۲۰۰ کیلوگرم کود اوره، ۱۰۰ تا ۱۵۰ کیلوگرم کود دی فسفات آمونیوم ریخته می‌شود. در مرحله بعد، با استفاده از ماسه بادی به ارتفاع سی سانتی متر روی مواد پوشانده می‌شود و روی آن آب ریخته می‌شود، به‌نحوی که مقداری آب از زیر پشته کود خارج شود، تا مشخص شود آب به‌طور کامل کود را خیسانده است. این مواد باید به مدت حداقل شش تا هشت هفته به این شکل باقی بمانند تا بیوسند.

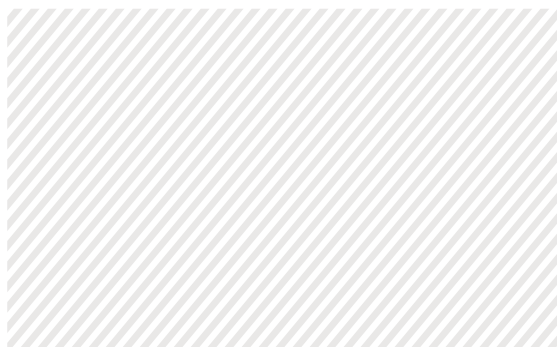
در این روش، حین پوساندن کودهای دامی از کود مرغی استفاده نمی‌شود، بلکه کود مرغی را در زمان کامل شدن پوسیدگی کود دامی و همزمان با استفاده نمودن آن در باغ به نسبت هر ۷۵ کیلوگرم کود گاوی، ۲۵ کیلوگرم کود مرغی، استفاده می‌شود. چنانچه وقت کافی برای پوساندن کودهای دامی نباشد، می‌توان در زیر سایه‌انداز شاخه‌های بارده کانالی به عمق سی تا چهل سانتی‌متر با بیل حفر نمود و داخل آن کود گاوی و گوسفندی ریخت و روی آنها از کود اوره به مقدار ۲۰۰ گرم برای پوساندن کود به ازای هر درخت، فسفات و پتاس طبق آزمایش خاک و برگ استفاده نمود. سپس، مواد در چاله پابیل شوند و روی آنها با ماسه بادی پوشانده شود.

باغاتی که در آنها بسترسازی و بهم زدن خاک قبل از کاشت انجام نشده، باید با شناخت دقیق ساختمان خاک و مشاهده الگوی توسعه ریشه از طریق حفر پروفیل، یک طرف درختان طبق نظر کارشناسان بهم بخورد و در سال بعد آن طرف درخت را بهم زند. چنانچه لایه سخت، خاک مطبق یا نفوذناپذیری وجود دارد، باید تصمیم مناسبی جهت رفع محدودیت خاک اتخاذ شود.

کرت‌بندی و طول ردیف‌ها

کرت‌بندی و تسطیح کرت‌ها مخصوصاً در مواقعی که عامل شوری به‌عنوان عامل محدودکننده عمل می‌کند، اهمیت ویژه‌ای دارد. همیشه شوری در بالاترین نقطه از سطح خاک قرار می‌گیرد و چنانچه این ناحیه مرتفع که محل تجمع نمک است کنار یا پای درختان پسته باشد، می‌تواند با تجمع شوری آنها را خشک کند. در شرایط شوری بالای ۸ هزار میکروموس بر سانتی‌متر باید کرت‌ها به شکلی باشند که شیب کرت از دو طرف به سمت درخت باشد و محل قرارگیری درخت بیشترین حجم آب را دریافت کند؛ به‌عبارت دیگر، کرت به شکل ۷ انگلیسی یا عدد ۷ باشد و ردیف درختان پسته در وسط آن قرار گیرد.

همچنین، بهتر است طول ردیف‌ها باتوجه به بافت خاک برای مدیریت آب و خاک در حالت بهینه تنظیم شود؛ چرا که طول کرت طولانی در بافت شنی، ضمن آبشویی شدید عناصر باعث آب نخوردن درختان آخر ردیف و در خاک‌های رسی باعث ماندابی شدن و خشک شدن درختان می‌شود و کوبیدگی خاک و نفوذناپذیری آن را تشدید می‌کند.

تغییر رقم و نحوه پیوندزنی

به نظر می‌رسد در مناطقی که با مشکلات ناشی از کمیت و کیفیت آب مواجهند یا احتمال آن می‌رود که در آینده دچار این مشکلات شوند، بهتر است رقم اکبری به‌عنوان پیوند منتخب در این مناطق باشد. به تجربه دیده شده که ارقام کشیده در شرایط دشوار اقلیمی متحمل‌تر هستند و رقم اکبری در اراضی شنی و رقم احمدآقایی در اراضی رسی پاسخ بهتری می‌دهند. در مناطقی که هوا از فروردین ماه رو به گرمی می‌گذارد و پیوندها درصد گیرایی پایینی دارد، بهتر است در اسفندماه، وقتی که درخت هنوز خواب است، شاخه‌های مدنظر از درختان دهنده پیوند جدا شوند و پس از پیچیدن آنها داخل لفافه کاغذی و نایلون، داخل یخچال قرار گیرند؛ سپس در فروردین ماه از طریق روش شکمی (پیوند T) نسبت به پیوندزنی بهاره روی درختان گیرنده پیوند اقدام شود.

هرس

با توجه به اینکه قسمت‌های میانی و پایینی درخت پسته بیشترین محصول‌دهی را دارند، باید شاخه‌های افقی در این قسمت‌ها حفظ شوند. به تجربه دیده شده که شاخه‌های بالا محصول زیادی نمی‌دهند. همچنین، وسط درختان را نیز نباید خالی کرد، چون در گرمای تابستان مشکل ساز می‌شود. به‌طور کلی، الگوبرداری از درختان بومی فلات ایران مثل: سرو و بنه در زمینه پوشیده نگه داشتن تنه درخت و ممانعت از آفتاب سوختگی الهام بخش است. درخت پسته وحشی به‌طور طبیعی خودش را پوشانده است تا از آفتاب سوختگی در امان باشد. شاخه‌های کوچک و برگ‌های مستقر روی آن مانند رادياتور عمل می‌کنند و کارخانه غذاسازی درخت هستند. بنابراین، از شاخه بُری، خصوصاً بریدن شاخه‌های افقی، برای بازکردن مسیر تراکتور باید پرهیز شود.

هرس سربرداری یکی از مهمترین روش‌های هرس درختان پسته است که شکل درخت و باردهی آن را در جهت مثبت تحت تأثیر قرار می‌دهد و با افزایش تعداد شاخه جانبی به‌راحتی می‌توان عملکرد را بالاتر برد. در بسیاری از درختان با انجام هرس سربرداری و بریدن شاخه‌های خشک و زیر پیوند، هیچ نیازی به هرس بیشتری ندارند و نباید درخت را خالی کرد، مخصوصاً در مناطق گرم.

آبیاری قطره‌ای

مزایای استفاده از آبیاری قطره‌ای از جمله: استفاده بهینه از کودها، کاهش علف‌های هرز، افزایش بهره‌وری استفاده از آب، افزایش عملکرد تولید و جلوگیری از کوبیده شدن زمین بر کسی پوشیده نیست. به تجربه ثابت شده باغ‌هایی که درختان مسن حتی تا ۷۰ سال سن دارند را نیز می‌توان به این سیستم آبیاری تجهیز نمود و شاهد شکوفایی و ثمردهی قابل قبول آنها نیز بود. این باور که درختان پسته خصوصاً درختان مسن را نمی‌توان با این روش مدیریت کرد بیشتر به یک افسانه شبیه است. در صورتی که طراحی سیستم آبیاری درست و مدیریت باغبانی اصولی باشد و نیاز درختان به آب و غذا تأمین گردد، مسلماً این روش بهترین و بهره‌ورترین روش آبیاری است.

پسیل

آفت پسیل می‌تواند باعث ریزش برگ درختان و پوکی میوه‌های پسته همان سال شود و حتی ریزش بسیاری از جوانه‌های گل سال آینده را نیز رقم بزند. بنابراین، پایش و اتخاذ روش مناسب مبارزه با این آفت در طول فصل رشد و در فصل زمستان‌گذرانی این آفت، جهت ممانعت از طغیانی شدن آن در اول فصل، بسیار مهم است. روش معمول و فراگیر مبارزه با این آفت در سال‌های اخیر، استفاده از گوگرد به‌عنوان یک ماده دورکننده بوده‌است. به‌منظور کاربرد گوگرد پودری نیاز به تانکر مجهز به همزن است. همچنین زمان، روش و ملاحظات پاشش آن نیز تمهیدات ساده اما مهمی را می‌طلبد. این موارد در کلیپ‌های آموزشی و شبکه‌های اجتماعی رسانه انجمن به‌طور مفصل تشریح شده‌اند.

چوبخوار و سوسک سرشاخه‌خوار

آفات سوسک سرشاخه‌خوار یا سوسکو را با انجام هرس زمستانه می‌توان تا حد زیادی کنترل نمود. اما حتماً چوب‌های هرس شده بایستی در اسفندماه سوزانده شوند. در صورتی که درختان باغ آلوده به آفت سوسک سرشاخه‌خوار باشند، چنانچه باغدار قصد نگهداری چوب‌های ناشی از هرس به‌عنوان هیزم را داشته باشد، باید حتماً روی هیزم‌ها تا زمان استفاده نفت یا گازوئیل بریزد.

برای مبارزه قطعی با آفت چوبخوار بایستی در زمان اوج پرواز حشرات بالغ اقدام به سمپاشی نمود. معمولاً از طریق تله‌های فرمونی و یا با استفاده از روش شمارش ساعات گرمایی، زمان فرارسیدن مبارزه با این آفت تعیین می‌شود. باید توجه داشت، به‌هیچ‌عنوان تله‌های فرمونی (فرمون‌های جنسی) روش یا ابزار مبارزه با این آفت نیستند، بلکه فرمون‌ها فقط نقش پایش و مانیتورینگ دارند.

مبارزه با علف هرز هرگز (مرغ)

استفاده از کودهای دامی نیوسیده و حضور گوسفندان در باغات پسته باعث انتقال بذور علف هرز می‌شود. یکی از علف‌های هرز سمج، علف هرز چندساله هرگز است که برخی از باغداران به اشتباه تلاش می‌کنند آن را با استفاده از ادوات دنباله بند تراکتور و بیل از بین ببرند. اما این علف هرز هرچه بیشتر دستکاری و ریشه‌های آن قطع شود، بیشتر تکثیر می‌شود. وقتی که این علف هرز تکثیر شود، نابود کردن آن هزینه‌های بسیار بالایی برای باغداران در پی دارد. بنابراین، نباید آن را با ادوات قطعه‌قطعه و در سطح باغ پخش کرد، بلکه تنها استفاده از علف‌کش راه‌حل براندازی آن است.

گموز و واکاری درختان

شیوع بیماری گموز می‌تواند ضمن کاهش باردهی درختان، مرگ آنها را نیز در پی داشته باشد. تنها راه موثر مبارزه با این بیماری، استفاده از قارچکش مخصوص آن است. این بیماری در خاک و آب شور فعالیت چندانی ندارد، اما در خاک‌های رسی و آب شیرین و حتی خاک‌های شنی با آب شیرین و دور آبیاری کوتاه، بیشترین خسارت را وارد می‌کند. در باغاتی که درختان آنها به دلیل خسارت گموز و یا هر علت دیگری، خشک شده‌اند باید واکاری درختان در برنامه‌ریزی عملیات باغبانی گنجانده شود. در این راستا پیشنهاد می‌شود درخت خشکیده و آلوده به‌طور کامل با بیل مکانیکی خارج شود، سپس خاک محل استقرار درخت با مخلوط خاک جدید و کود دامی پوسیده جایگزین شود و آبیاری انجام گیرد. پس از نشست محل آبیاری مجدداً خاک‌ریزی، اصلاح کرت‌بندی و تسطیح انجام شود. در نهایت، پایه نهال مناسب در محل بستر آماده شده، کاشته شود.

اشاره
نتایج این تحقیقات صرفاً روی پسته آمریکا معتبر است و تبدیل تاریخ‌ها از سال میلادی به شمسی صرفاً به دلیل روان شدن مقاله صورت گرفته است. بدیهی است مراحل رشدی درخت پسته در آمریکا، ارتفاع از سطح دریا و سایر عواملی که ممکن است بر عملکرد گیاه اثر داشته باشند با مناطق پسته‌خیز ایران متفاوت است.

(۲۵ آبان تا ۲۵ بهمن) است که نسبت به سایر عوامل، به شدت از پتانسیل تولید محصول پسته می‌کاهد. همچنین، این محققان دریافتند که مقدار محصول سال گذشته اثر کاهنده شدیدی بر باردهی محصول پسته سال پیش‌رو دارد.

طبق تحقیق انجام شده، از بین این عوامل، بیشترین تأثیر را گرماهای بیش از ۲۶٫۷ درجه سانتی‌گراد در اول فصل رشد داشته‌اند که با ضریب بالاتری موجب کاهش محصول پسته تولیدی آن سال شد. علاوه بر آن، محصول درخت پسته از دماهای بالای ۱۸٫۳ درجه سانتی‌گراد در فصول سرد سال (دوره خواب) بیشترین خسارت را می‌بیند. به عبارت دیگر، مقدار محصول هر سال، با تعداد ساعاتی که دما در زمان گلدهی درخت در فروردین ماه همان سال بالای ۲۶٫۷ درجه سانتی‌گراد بوده، تعداد ساعاتی که دما در فصول پاییز و زمستان سال قبل بالای ۱۸٫۳ درجه سانتی‌گراد قرار گرفته و همچنین مقدار محصول سال قبل درختان باغ، ارتباط معکوس دارد. البته باید توجه داشت که هر یک ساعت که دمای هوا در مرحله گلدهی بیش از ۲۶٫۷ درجه سانتی‌گراد باشد، به میزان بیش از ۲ برابر نسبت به هر یک ساعت که دما در فصول پاییز و زمستان بالای ۱۸٫۳ درجه سانتی‌گراد می‌رود، اثر منفی بر کاهش محصول دارد.

به هر روی، به نظر می‌رسد توجه به این عوامل و یافتن راهکاری برای رهایی از کاهش محصول در صورتی که این متغیرها حاکم شوند، اهمیت ویژه‌ای داشته‌باشد.

اثر هر ساعت گرما بر مقدار محصول بررسی دماهای بالا در فصول پاییز، زمستان و بهار

دبیرخانه انجمن پسته ایران

برگرفته از مقاله: متغیرهای مربوط به دما که بر عملکرد پسته رقم کرمان در دره سن واکین کالیفرنیا اثر دارند- نوشته کریگ کالسن

”
موثرترین
متغیر که
بیشترین تأثیر
معکوس را
بر باردهی
محصول پسته
دارد، مجموع
ساعاتی است
که طی روزهای
اول فصل رشد
(اول فروردین
تا پنجم
اردیبهشت)
دمای محیط
بالاتر از حدود
۲۶٫۷ درجه
سانتی‌گراد
بوده است

آمار چندین ساله برداشت پسته گذاشته و سعی نموده‌اند با پیدا کردن یک رابطه آماری، میزان تأثیر این متغیرها را بر عملکرد درختان پسته بررسی کنند. نتیجه این تحقیق که توسط کریگ کالسن در دانشگاه کالیفرنیا آمریکا انجام شده، حاکی از آن است که از بین ۲۷ متغیر بررسی شده، ۳ متغیر بیشترین رابطه را با میزان برداشت محصول دارند. موثرترین متغیر که بیشترین تأثیر معکوس را بر باردهی محصول پسته دارد، مجموع ساعاتی است که طی روزهای اول فصل رشد (اول فروردین تا پنجم اردیبهشت) دمای محیط بالاتر از حدود ۲۶٫۷ درجه سانتی‌گراد بوده‌است. احتمالاً به این دلیل که درخت پسته در این زمان در مرحله گلدهی و گرده افشانی است و دماهای بالا به گل‌های لطیف پسته لطمه می‌زند و علاوه بر آن کاهش تشکیل جوانه گل برای سال بعد را در پی دارد.

عامل موثر بعدی، افزایش دمای هوا بالاتر از ۱۸٫۳ درجه سانتی‌گراد در دوره رکود

گفته می‌شود عدم تأمین نیاز سرمایی درختان پسته در فصل رکود، یعنی از زمان ریزش برگ آنها تا زمانی که درختان از خواب بیدار می‌شوند، یکی از عوامل کاهش محصول است. به همین دلیل، باغداران معمولاً در بهمن ماه هر سال برای اینکه بدانند آیا نیاز سرمایی درختان در منطقه پسته کاریشان تأمین شده‌است یا خیر در مورد تعداد ساعات سرمایی پاییز و زمستان کنجاو و دقیق می‌شوند. در این بین، چهار مدل که به اسم مدل سنجش ساعات سرمایی ۰ تا ۷ درجه سانتی‌گراد، مدل سنجش ساعات سرمایی زیر ۷ درجه سانتی‌گراد، مدل‌های یوتا و دینامیک شناخته می‌شوند، هر یک در محدوده دمایی مشخص خود، اعداد متفاوتی را نشان می‌دهند.

فارغ از این موضوع، به نظر می‌رسد عده‌ای محقق در پسته آمریکا نسبت به اینکه تنها تأمین نیاز سرمایی طبق مدل‌ها عامل اثرگذار بر کمیت و کیفیت محصول است، مطمئن نبوده‌اند. بنابراین، ایشان ۲۷ متغیر فیزیکی و اقلیمی را در کنار

مدل دینامیک	مدل یوتا	مدل ۰ تا ۷ درجه سانتیگراد	شهرستان	استان
۵۸	۸۵۸	۹۴۸	جلفا	آذربایجان شرقی
۶۰	۱۱۱۹	۱۰۶۲	مرند	آذربایجان شرقی
۵۸	۸۲۸	۸۸۱	ارومیه	آذربایجان غربی
۵۸	۸۴۴	۸۸۸	نقده	آذربایجان غربی
۵۵	۱۰۲۹	۸۰۷	اردستان	اصفهان
۵۴	۸۷۲	۸۴۲	اصفهان	اصفهان
۴۲	۶۳۰	۶۴۷	خوروبابانک	اصفهان
۶۵	۹۷۵	۹۶۳	شاهین شهر و میمه	اصفهان
۶۰	۱۰۵۰	۹۱۵	شهرضا	اصفهان
۵۸	۹۹۴	۸۰۵	کاشان	اصفهان
۶۴	۱۲۱۱	۱۱۲۵	گلپایگان	اصفهان
۶۰	۱۰۷۳	۹۱۲	نائین	اصفهان
۶۴	۱۳۴۴	۱۱۵۹	نطنز	اصفهان
۶۴	۱۳۶۰	۱۱۵۵	کرج	البرز
۶۲	۱۳۵۳	۹۲۸	تهران	تهران
۵۸	۱۰۲۴	۹۲۸	ورامین	تهران
۵۳	۹۵۶	۹۵۵	لردگان	چهارمحال بختیاری
۵۳	۸۷۱	۸۶۵	بشرویه	خراسان جنوبی
۵۱	۷۴۱	۸۰۶	بیرجند	خراسان جنوبی
۵۹	۱۰۵۸	۱۰۳۶	درمیان	خراسان جنوبی
۵۳	۸۹۹	۷۶۱	سرایان	خراسان جنوبی
۶۲	۹۲۸	۹۳۶	سربیشه	خراسان جنوبی
۳۶	۳۶۹	۴۸۸	طبس	خراسان جنوبی
۵۷	۹۸۵	۸۲۴	فردوس	خراسان جنوبی
۵۲	۷۹۲	۸۱۴	قائنات	خراسان جنوبی
۴۶	۷۵۶	۷۲۷	نهبندان	خراسان جنوبی
۵۵	۹۲۴	۶۹۷	بجستان	خراسان رضوی
۵۴	۹۲۰	۷۴۳	بردسکن	خراسان رضوی
۵۵	۹۳۴	۸۸۲	تایباد	خراسان رضوی
۵۹	۱۰۱۳	۹۹۲	ترت جام	خراسان رضوی
۶۴	۱۰۶۳	۱۰۴۷	ترت حیدریه	خراسان رضوی
۶۹	۱۴۷۶	۱۱۱۱	جغتای	خراسان رضوی
۵۹	۱۰۶۱	۹۴۲	خواف	خراسان رضوی

استان	شهرستان	مدل ۰ تا ۷ درجه سانتیگراد	مدل یوتا	مدل دینامیک
خراسان رضوی	درگز	۱۰۱۳	۱۰۳۵	۵۹
خراسان رضوی	رشتخوار	۸۹۳	۱۱۱۹	۵۹
خراسان رضوی	سبزوار	۹۳۴	۱۰۸۲	۵۹
خراسان رضوی	سرخس	۸۱۷	۸۴۳	۴۹
خراسان رضوی	فریمان	۱۰۳۷	۱۱۱۸	۶۴
خراسان رضوی	کاشمر	۸۹۸	۱۱۱۷	۵۹
خراسان رضوی	کلات	۹۴۵	۱۰۷۵	۵۹
خراسان رضوی	گناباد	۹۸۷	۱۱۴۶	۵۸
خراسان رضوی	مشهد	۱۰۲۴	۱۰۷۶	۶۰
خراسان رضوی	نیشابور	۹۸۷	۱۰۰۵	۶۱
خراسان شمالی	اسفراین	۱۰۱۱	۱۰۲۲	۶۳
خراسان شمالی	بجنورد	۹۱۸	۸۹۲	۶۲
خراسان شمالی	جاجرم	۱۰۰۷	۱۰۴۶	۶۲
زنجان	زنجان	۹۵۹	۹۳۸	۶۳
سمنان	دامغان	۹۸۵	۱۰۶۰	۶۲
سمنان	سرخه	۸۸۷	۱۲۰۵	۶۱
سمنان	سمنان	۹۵۶	۱۱۲۷	۶۲
سمنان	شاهرود	۱۱۱۸	۱۱۹۲	۶۴
سمنان	گرمسار	۸۹۴	۹۹۶	۵۷
سمنان	میامی	۱۰۵۱	۱۰۸۹	۶۳
سیستان و بلوچستان	خاش	۵۰۶	۳۹۲	۳۲
فارس	آباده	۱۰۰۶	۱۰۹۰	۶۲
فارس	استهبان	۷۹۷	۷۷۹	۴۵
فارس	داراب	۳۴۹	۱۰۶	۲۴
فارس	سروستان	۵۴۰	۴۸۶	۳۴
فارس	شیراز	۷۷۱	۶۹۶	۴۷
فارس	فسا	۶۳۳	۵۵۴	۳۶
فارس	مرودشت	۷۹۸	۷۲۸	۴۴
فارس	نی ریز	۴۶۸	۵۵۱	۴۲
قزوین	آبیک	۱۰۸۹	۱۲۳۵	۶۵
قزوین	بوئین زهرا	۱۱۱۲	۱۱۹۲	۶۳
قزوین	قزوین	۱۱۱۶	۱۲۰۹	۶۳
قم	قم	۹۱۵	۹۵۵	۵۶

مدل دینامیک	مدل یوتا	مدل ۰ تا ۷ درجه سانتیگراد	شهرستان	استان
۴۲	۶۳۶	۷۱۵	انار	کرمان
۵۹	۱۲۰۱	۱۰۴۰	بافت	کرمان
۵۵	۸۸۲	۸۸۱	بردسیر	کرمان
۴۴	۵۵۲	۶۰۵	راور	کرمان
۴۴	۶۸۶	۷۰۵	رفسنجان	کرمان
۴۷	۷۸۹	۷۹۵	زرند	کرمان
۴۶	۷۲۲	۷۰۳	سیرجان	کرمان
۵۵	۸۲۲	۸۸۱	شهربابک	کرمان
۵۰	۷۷۵	۷۹۹	کرمان	کرمان
۴۲	۶۳۶	۷۱۵	نوق	کرمان
۵۶	۹۶۵	۸۷۹	کرمانشاه	کرمانشاه
۴۹	۷۲۰	۵۳۸	مراوه تپه	گلستان
۵۲	۸۷۸	۸۶۲	کوهدشت	لرستان
۶۱	۱۱۵۷	۱۰۷۸	دلیجان	مرکزی
۶۰	۱۰۱۳	۹۷۴	زرندیه	مرکزی
۶۲	۱۱۴۷	۹۵۹	ساوه	مرکزی
۶۵	۱۲۲۷	۱۱۵۱	ملایر	همدان
۶۴	۱۱۷۸	۱۰۷۴	نهایند	همدان
۵۱	۸۶۵	۸۰۱	ابركوه	یزد
۴۲	۶۱۷	۷۰۶	اردکان	یزد
۲۸	۱۹۵	۵۳۴	بافق	یزد
۴۶	۶۷۰	۷۴۹	بهباد	یزد
۵۵	۱۰۳۰	۷۵۸	تفت	یزد
۴۶	۷۰۸	۷۴۳	مروست	یزد
۴۸	۷۸۶	۶۳۱	مهریز	یزد
۴۵	۶۱۸	۷۰۴	میبد	یزد
۴۲	۶۸۰	۶۵۱	هرات	یزد
۴۴	۶۷۰	۶۳۵	یزد	یزد

ملاحظات:

- نیاز سرمایی به سه روش؛ یوتا (Utah)، دینامیک و مدل ۰ تا ۷ درجه سانتیگراد با استفاده از داده‌های گزارش شده ایستگاه‌ها و محاسبات سازمان هواشناسی به دست آمده‌اند.
- داده‌های ساعتی بر اساس داده بیشینه و کمینه هر روز و توابع توزیع برآورده شده و سپس براساس داده‌های ساعتی برآورده شده، نیاز سرمایی به دست می‌آید.
- بدیهی است که مرجع اطلاعات خام در محاسبه مدل‌های نیاز سرمایی، اطلاعات سازمان هواشناسی هستند و چنانچه این اعداد با داده‌های به دست آمده از ایستگاه‌های دیتالاگر مستقر در باغات متفاوت باشد ممکن است به دلیل تفاوت خرد اقلیم، تفاوت در استاندارد نصب و قرائت ایستگاه باشد.

گفت‌وگو با محمدرضا مهرنژاد، محقق و صاحب‌نظر در زمینه آفات پسته ایران

آفت سیاست‌گذاری در بخش تحقیقات

دو قسمت از مصاحبه با محمدرضا مهرنژاد محقق و صاحب‌نظر در زمینه آفات پسته ایران در اوایل سال جاری منتشر شد. قسمت پایانی این گفت‌وگو با تمرکز بر وضعیت سیاست‌گذاری در این زمینه و بررسی میزان موفقیت روش بیولوژیک در مبارزه با آفات پسته در ادامه ارائه شده‌است.

به نظر شما عناوین کلی مشکلات و معضلات ما در موضوع مبارزه با آفات باغ‌های پسته شامل چه مواردی است؟

پاسخ به این سوال به وقت زیادی نیاز دارد. موضوع را به‌طور خلاصه به سه بخش تقسیم می‌کنم؛ بخش اول: موضوع پژوهش؛ بخش دوم: موضوع اجرای نتایج پژوهشی در عرصه پسته‌کاری‌ها و به‌عبارت دیگر توصیه‌هایی که در باغ‌های پسته انجام می‌شود؛ و بخش سوم: موضوع مدیریت، برنامه‌ریزی و در واقع سیاست‌گذاری پسته کشور.

به‌نظر من، در بخش پژوهش عمده‌ترین مشکلی که فعلاً وجود دارد، موضوع عدم تأمین منابع مالی برای کارهای پژوهشی و همچنین انجام پژوهش‌های پراکنده و بدون تسلسل، پژوهش‌های سلیقه‌ای و مقاله محور برای ارتقای شغلی است. اکثر کارهای تحقیقاتی که به‌ویژه در دو دهه اخیر انجام شده، تکراری هستند. دوم اینکه، بعضی از آنها از عمق کافی برخوردار نیستند. سوم اینکه، غالباً پراکنده هستند و موضوع از یک تسلسل برخوردار نیست؛ یعنی ابتدا و انتهای پروژه نامشخص است. بنابراین، نتایجی که در این پراکنده کاری و سطحی‌نگری به‌دست می‌آید نیز قابل کاربرد در پسته کاری‌ها نیست. در واقع، یکی از مشکلات تحقیقاتی ما این است که کارمان، کپی کردن کار دیگران است. کارها به جای اینکه در ادامه کارهای انجام شده قبلی باشند، تکراری هستند.

در اجرا چه مانعی وجود دارد؟

در بخش اجرای نتایج پژوهشی، موضوع بسیار مهمی که وجود دارد این است که اولاً، نتایج تحقیقاتی که موجود است در عرصه پسته کاری‌ها به کار گرفته

منسجم، با تسلسل و مدون به‌وسیله یک رهبر پژوهشی هدایت بشود تا اینکه در طول چند سال، به یک نتیجه قابل استناد، ملموس و کاربردی برسد. به‌عنوان مثال، در مورد زنبور مفید *Encarsia formosa* که عامل کنترل بیولوژیک اسلک پنبه و مگس سفید گلخانه است، حدود ۹۵ سال است که دارد کار تحقیقاتی آن انجام می‌شود و همچنان هم ادامه دارد.

اما در ایران چنین چیزی نداریم!

در اواخر دهه ۱۳۸۰ یک کار تیمی بزرگ در بخش تحقیقات کشور و از جمله پسته انجام شد و تدوین سند راهبردی تحقیقاتی پسته ایران به عهده موسسه تحقیقات پسته کشور واگذار شد. در طول سه سال کار منسجم گروهی در ۹ کارگروه انجام و مسئله‌یابی شد. سوابق پژوهشی بررسی و معین گردید. نهایتاً مشخص شد چه در دست داریم و چکار باید بکنیم و به کجا می‌خواهیم برسیم. در این بررسی، برنامه ۲۰ ساله چشم‌انداز ۱۴۰۰ مورد نظر بود. نتایج به‌صورت یک کتاب به نام «سند راهبردی تحقیقات پسته ایران» منتشر شد. در واقع، بیش از ۱۲۰۰ مشکل برای رسیدن به نقطه مطلوب در پسته کاری‌های کشور معرفی گردید. هدف این بود که به سمت تولید پایدار پسته حرکت کنیم.

نتیجه این کارهای تئوری چه شد؟

ما در سال‌های گذشته بر روی دشمنان طبیعی آفات عمده پسته مانند: پسیل، پروانه چوبخوار، سن‌های زیان‌آور و همچنین در رابطه با آفت کراش، شپشک‌ها و بسیاری از آفات دیگر کارهای تحقیقاتی پایه‌ای زیادی انجام دادیم و کارهای کاربردی هم انجام شد. **پس در بخش عملیاتی کردن ناقص ماند؟**

بله، نیاز بود که این کارها ادامه پیدا بکند و به صحرا عرضه شود و به باغ برود، ولی می‌بینیم که در کارهایی که در واحدهای آموزشی ارائه می‌شود کار عملی و کاربردی برای باغ‌های پسته خیلی نادر است.

چرا به نتیجه نرسید؟

بخش مدیریت و سیاست‌گذاری، می‌بایست کلاس‌های بازآموزی خوب و مناسب با حضور کارشناسانی که در باغ‌های پسته در زمینه توصیه مبارزه با

نمی‌شود و بسیاری از پسته‌کاران اصلاً از آن اطلاع ندارند؛ دوماً، از نظر فرهنگی دست‌اندرکاران تولید پسته در کشور، هنوز به یافته‌های پژوهشی باور و اعتقاد کامل ندارند. از طرف دیگر، کارشناسانی که روش‌های کنترل آفات را توصیه می‌کنند تا حدودی سلیقه‌ای عمل کرده و مثلاً برای یک آفت خاص چندین روش با دوزهای متفاوت، اختلاط‌های متعدد و زمان‌های متفاوت توصیه می‌کنند. باغدار با ترس از خسارت آفت، روش‌ها را اجرا می‌کند و متأسفانه نتیجه مطلوب هم نمی‌گیرد.

راهکار چیست؟

بایستی روی پژوهش‌های کاربردی تکیه کنیم تا زودتر بتوانیم به سمت تولید پایدار پسته برویم. هیچ اشکالی ندارد که روی یک موضوع، تحقیقات دامنه‌دار چند ده ساله انجام بدهیم. منتها بایستی کار به‌صورت تیمی انجام شود، تخصص‌های مختلف در آن تیم باشند و کار به‌صورت

مستقر می‌شود.

در رابطه با اثر متقابل گوگرد، آفت پسیل و گیاه پسته، اطلاعات محدودی وجود دارد و متأسفانه اطلاعات علمی دیگری نداریم. در تمام زمینه‌ها، نیاز به انجام تحقیقات می‌باشد؛ چون اثر گوگرد بر روی عوامل کنترل بیولوژیک یا به عبارت دیگر دشمنان طبیعی پسیل و آفات دیگر پسته که همزمان با پسیل موجب خسارت می‌شوند، نامشخص است. همچنین، در این رابطه نیاز به تحقیقات مفصلی است که رایحه‌هایی که از گوگرد جدا می‌شود و آفت پسیل معمولی پسته به آن حساس است شناسایی شود. من هیچ‌گونه پیش‌بینی در مورد اینکه با مصرف گوگرد در باغات پسته به کجا خواهیم رسید و وضعیت دشمنان طبیعی آفات و یا جمعیت سایر آفات پسته چه خواهد شد ندارم.

آیا در مبارزه با آفات پسته می‌توان تنها به عوامل کنترل بیولوژیک تکیه کرد و از هیچ ماده شیمیایی استفاده نکرد؟

در واقع باید گفت که کنترل بیولوژیک موفق در دنیا تا به حال عمدتاً در محیط‌های تحت کنترل همانند گلخانه‌ها انجام شده‌است؛ یعنی حشرات مفید در انسکتاریوم‌ها (کارگاه‌های پرورش حشره) تولید شده‌اند و در محیط تحت کنترل علیه آفت خاصی رهاسازی شده‌اند.

در محیط‌های باز مانند مزارع و باغ‌ها، در سطح‌های گسترده، کنترل بیولوژیک کارایی مناسب ندارد. عوامل کنترل بیولوژیکی که در کارگاه‌های پرورش حشرات یا کنه‌ها تولید می‌شوند بایستی بعد از رهاسازی با محیط جدید سازگاری پیدا کنند. به همین دلیل، فراهم کردن شرایط زیستی در محیط‌های تحت کنترل راحت‌تر از محیط‌های باز است. در واقع، بسیاری از اکولوژیست‌ها معتقدند که اگر یک عامل کنترل بیولوژیک به‌طور طبیعی موفق به پایین آوردن جمعیت میزبان، یعنی آنچه که ما به آن آفت می‌گوییم، در محیط باز و شرایط طبیعت نباشد، اگر حتی آن را به‌طور انبوه پرورش دهیم و رها کنیم باز موفق نیست.

یعنی مبارزه بیولوژیک در باغات پسته موفقیت‌آمیز نیست؟
باید توجه داشته باشیم که ارتباط آفات

انگور پاشیده می‌شود، به تدریج متوجه شدند که در ردیف‌های همجوار باغ انگور آفت پسیل روی درختان وجود ندارد. کنجکاوی آنها باعث شد که گوگرد را بر روی درختان پسته نیز مصرف کنند و این مسئله بین باغداران آن منطقه رواج پیدا کرد. کم‌کم این اطلاعات و این خبر منتشر شد و باغداران دیگر در ابعاد وسیع‌تری از این موضوع آگاه شدند و گوگرد را علیه پسیل معمولی پسته مصرف کردند.

شما خودتان از چه زمانی متوجه تأثیر گوگرد روی آفت پسیل شدید؟

من از سال ۱۳۹۴ متوجه این موضوع شدم. همچنین، بنا به علاقه شخصی از تعداد زیادی از باغ‌هایی که باغداران بر روی درختان پسته گوگرد مصرف کرده بودند در زمان‌های مختلف بازدید کردم. در این بازدیدها متوجه شدم باغدارانی که برخی از محدودیت‌ها و نحوه مصرف گوگرد را رعایت کرده‌اند، درختان سالم و بدون آفتی دارند. من این بررسی را تا سه سال پیگیری کردم و متوجه شدم که اگر بعضی از مسائل خصوصاً زمان گوگردپاشی رعایت شود، یعنی گوگرد بعد از تشکیل پوست استخوانی پاشیده شود، به‌خوبی می‌تواند از خسارت پسیل جلوگیری کند. لازم است که درختان تشنه نباشند و در هوای داغ این محلول پاشی انجام نشود.

چقدر اطلاعات از تحقیقات در رابطه با اثر گوگرد به دست آمده است؟

گوگرد در رابطه با پسیل پسته، به‌عنوان یک ماده دور کننده عمل می‌کند و تا زمانی که بر روی برگ‌های درخت وجود داشته باشد، پسیل به درخت یا برگ سبز پسته نزدیک نمی‌شود. با گذر زمان و کاهش اثر گوگرد، پسیل روی درختان

آفات اشتغال دارند، بر گزار کند. همچنین، اجرای روش‌های مدون و یکسان که پایه تحقیقی دارد را ارائه و آموزش دهند. در همین جا می‌خواهم از دست اندرکاران و باغداران محترم پسته تقاضا کنم که یافته‌های تحقیقاتی و توصیه‌های فنی را جدی گرفته و از آنها استفاده کنند. آنچه که الان در دسترس هست ارزان به دست نیامده است. باوجود محدودیت‌های مالی و مسائل کشور، این اطلاعات خیلی ارزشمند هستند و می‌توانند بسیاری از زیان‌های ناشی از آفات یا سایر مسائل کشاورزی که در باغ‌های پسته وجود دارد را جلوگیری کنند.

در بخش مدیریت و سیاست‌گذاری لازم است که افراد دست اندرکار و مسئول برای تولید بهینه و پایدار پسته در کشور، برنامه کوتاه مدت و بلند مدت تدوین کنند. جای این موضوعات فعلاً خالی است و کسی به فکر آنها نیست.

اجازه دهید قدری وارد موضوعات جزئی‌تر بشویم. اخیراً باغداران از گوگرد علیه آفت پسیل پسته، استفاده کردند و موفق بودند. نقش بخش تحقیقات در این زمینه چه بوده‌است؟

گوگرد ماده‌ای است که وارد باغ‌های پسته شد و باغداران دریافتند که این ماده می‌تواند مشکل آفت آنها یعنی پسیل معمولی پسته را مرتفع کند. بسیار جالب است که بدانید در پیدایش این ماده یا در تشخیص اثر این ماده علیه پسیل معمولی پسته، محققین ابتدا هیچ دخالتی نداشتند و آنها فعالیتی در این زمینه نکردند. بخش مدیریت اجرایی رسمی کشور هم در این موضوع دخالتی نداشت و هیچ‌گونه نقشی نداشت. در چند سال اولیه استفاده گوگرد در باغات پسته، بخش اجرایی کشور و بخش تحقیقات ناظر کار باغداران بودند و هیچ اقدامی انجام ندادند. پس از اینکه مصرف گوگرد گسترده‌تر شد وارد عمل شدند و گفته می‌شود طرح‌هایی در این زمینه در حال اجرا است.

پس چطور این ماده تأیید شد و مورد استفاده قرار گرفت؟

تعدادی از باغداران پسته که در جوار باغ‌های پسته آنها، باغ‌های انگور وجود داشت به لحاظ اینکه گوگرد برای کنترل بعضی از قارچ‌ها روی درختان

موانع مقابله با آفات

۱. موضوع پژوهش

عدم تأمین منابع مالی برای کارهای پژوهشی

پژوهش‌های پراکنده و بدون تسلسل

پژوهش‌های سلیقه‌ای و مقاله محور برای ارتقای شغلی

۲. اجرای نتایج پژوهشی

نتایج تحقیقاتی موجود در عرصه پسته کاری‌ها به کار گرفته نمی‌شود

دست‌اندرکاران تولید پسته در کشور، به یافته‌های پژوهشی باور ندارند

کارشناسانی که روش‌های کنترل آفات را توصیه می‌کنند تا حدودی سلیقه‌ای عمل می‌کنند

۳. مدیریت سیاست‌گذاری پسته کشور

برگزار نشدن کلاس‌های باز آموزشی خوب و مناسب

عدم آموزش روش‌های مدون و یکسان که پایه تحقیقی دارند

تدوین نشدن برنامه‌های کوتاه و بلندمدت برای تولید بهینه و پایدار

در موضوع کنترل آفات، روشی به نام مدیریت تلفیقی کنترل آفات وجود دارد که شامل ۷ روش است. می‌توان از این روش‌ها در جهت کنترل آفات و تولید محصول سالم استفاده نمود. این روش‌ها برای هر آفت خاصی نیاز به تحقیق و برنامه دارد. بنابراین، اینکه بخواهیم سموم را در باغ‌ها به‌طور کامل حذف کنیم، برای هر منطقه و هر آفتی متفاوت است. در راستای تولید محصول سالم، می‌توان مسائلی را در باغ رعایت کرد، از جمله رعایت آستانه خسارت اقتصادی آفات، بالابردن آستانه تحمل باغداران نسبت به خسارت آفات که به محض مشاهده آفت، ابتدا سعی در کنترل آفت نداشته باشند و سریع مبارزه شیمیایی را شروع نکنند.

لطفاً در این مورد بیشتر توضیح می‌دهید.

برای کنترل آفات باید برنامه تلفیقی داشته‌باشیم تا با مبارزه با یک آفت، جمعیت حشرات مفید مبارز با آفت دیگر را از بین نبریم؛ به‌عنوان مثال وقتی برای کنترل و مبارزه با پسیل اقدام می‌شود به سیکل زندگی و روابط متقابل عوامل کنترل بیولوژیک پروانه چوبخوار صدمه زده نشود و یا به حشرات مفیدی که عامل کنترل طبیعی برای کراش، سرخرطومی پسته، پروانه میوه‌خوار پسته و سوسک‌های سرشاخه‌خوار، شپشک‌ها و دیگر آفات پسته هستند آسیبی نبینند. به‌طور کلی، باید بدانیم که روش مبارزه مورد استفاده علیه آفت هدف، چه تأثیر مثبت یا منفی بر روی دیگر موجودات مفید که همزمان بر روی درخت وجود دارند، می‌گذارد.

به عنوان کلام آخر، چشم‌انداز پیگیری اینکار را چطور می‌بینید؟

ما تا رسیدن به این مرحله که بتوانیم یک محصول سالم، عاری از مواد شیمیایی یا مصرف کم مواد شیمیایی در باغ‌های پسته‌مان تولید کنیم فاصله زیادی داریم. باید راه آینده روشن شود، بدین ترتیب که مدیران و سیاست‌گذاران اعم از بخش دولتی یا خصوصی یا تشکل‌ها مثل انجمن‌ها، همه کنار یکدیگر بنشینند و یک برنامه راهبردی برای آینده پسته کشور تدوین نمایند. آن زمان می‌توان برای ارقام پسته و برای باغ‌های پسته یک برنامه کنترل تلفیقی مناسب و فراخور هر منطقه و هر رقم تدوین نمود.

و دشمنان طبیعی آنها روی یک گیاه بسیار پیچیده است که شامل: روابط متقابل میزبان با عامل کنترل بیولوژیک، همچنین میزبان با گیاه، عامل کنترل بیولوژیک با گیاه میزبان و همچنین روابط با سایر موجودات زنده‌ای می‌باشد که در اکوسیستم آن محیط کشاورزی زندگی می‌کنند.

طبق تحقیقات انجام شده، زنبور پسیلافاگوس یک عامل کنترل بیولوژیک استاندارد برای آفت پسیل معمولی پسته است. اگر شرایط اکولوژیکی برای آن در طبیعت فراهم باشد، به‌خوبی می‌تواند پسیل را در حد مطلوبی کنترل کند، اما همین زنبور پسیلافاگوس مورد حمله و تغذیه ۶ زنبور پارازیتوئید دیگر قرار می‌گیرد که به آنها پارازیتوئید ثانویه می‌گوییم. این موضوع مختص زنبور پسیلافاگوس نیست همه موجودات زنده در یک زنجیره غذایی، از یکدیگر به تسلسل تغذیه می‌کنند و هر یک جایگاهی در این زنجیره غذایی دارند. بنابراین، خیلی نمی‌توان ادعا کرد که اگر حشرات مفید را به پرورش انبوه رسانده و در محیط رها کرد، آفت کنترل می‌شود و نیازی به استفاده از روش‌های دیگر کنترل از جمله به مصرف مواد شیمیایی نیست.

برای پسیل پسته تنها همین یک عامل کنترل بیولوژیک وجود دارد؟

بر اساس تحقیقات انجام شده، برای پسیل معمولی پسته بیش از ۲۳ عامل کنترل بیولوژیک در باغ‌های پسته ایران وجود دارد. اما توجه کنید که در یک باغ پسته تمام این ۲۳ عامل وجود ندارند و تنها بسته به شرایط آب و هوایی مناطق مختلف تعدادی از آنها حضور دارند.

نمی‌توان جمعیت بالایی از این حشرات متنوع را برای افزایش اثر مبارزه تولید کرد؟

پتانسیل این حشرات در کاهش جمعیت پسیل بسیار متفاوت است. مسئله دیگر این است که پرورش حشرات مفید یا عوامل کنترل بیولوژیک بسیار هزینه‌بر و تخصصی است و نیاز به رعایت موارد زیادی در باغ‌ها یا مزارع توسط کشاورز و باغدار دارد که در اغلب موارد صرفه اقتصادی ندارد.

به‌عنوان یک فرد متخصص، روش موثر کنترل آفات را چه می‌دانید؟

تحلیل وضعیت سه ماهه نخست سال تجاری ۱۴۰۰-۱

عرضه و تقاضا: هر دو پایین آمد

کمیت‌بازرگانی

درصدی قیمت‌ها نسبت به متوسط قیمت‌های سال قبل، طی ماه‌های مهر، آبان و آذر نیز حدود ۴۰ درصد از تخمین موجودی اول دوره مصرف شده‌است.

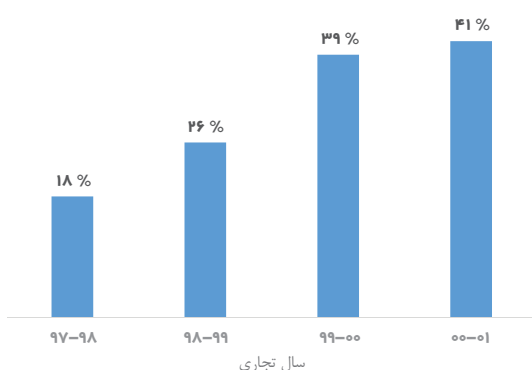
مانده محصول پسته ایران در پایان آذرماه ۱۴۰۰، پس از کسر برآورد مقادیر مصرف داخل و صادرات، ۸۳ هزار تن می‌باشد. شرایط فعلی بازار آرام و تقاضا برای پسته کم است؛ بخشی از کمیود تقاضا به دلیل تعطیلات سال نو میلادی و سال نوی چینی است و بخشی دیگر به دلیل اشباع بازارها از پسته آمریکایی و تا حدودی پسته ایرانی است. لازم به ذکر است، در حال حاضر عرضه چندانی نیز از جانب باغداران در بازار داخل صورت نمی‌گیرد. این عرضه پایین ناشی از کم بودن مقدار محصول امسال، امید به افزایش نرخ ارز در ماه‌های آینده و عدم اطمینان از حجم محصول پسته سال آینده در بین باغداران است.

در حالی که علی‌رغم بالا بودن اونس پسته آمریکایی، حجم تولید آن بالا و کیفیت محصولشان خوب گزارش شده‌بود. این امر سبب شد آمریکایی‌ها در ابتدای سال تجاری ۱۴۰۰-۱۴۰۱ قیمت‌های اول فصل را کاهش دهند.

در سه ماهه ابتدای سال تجاری ۱۴۰۰-۱۴۰۱، طبق آمار گمرک ایران میزان ۴۲ هزار تن پسته و ۵ هزار تن مغز پسته صادر شده که در مجموع نسبت به مدت مشابه سال گذشته، مبین ۴۵ درصد کاهش وزنی است؛ دلیل اصلی این موضوع عرضه قابل توجه پسته آمریکایی در قیمت‌های رقابتی‌تر نسبت به سال گذشته است. اما با همه این اوصاف، صادرات پسته ایران برخلاف آنچه پیش‌بینی می‌شد فراتر از حد انتظار بوده‌است؛ حجم مصرف پسته در سه ماه ابتدایی سال تجاری قبل حدود ۴۰ درصد از تخمین موجودی اول دوره بوده، در حالی که امسال علی‌رغم افزایش حدود ۳۰

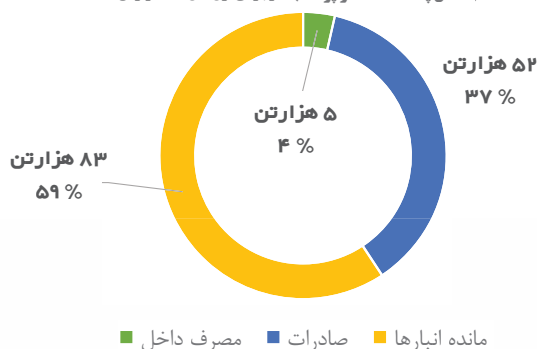
امسال حجم تولید پسته ایران ۱۳۵ هزار تن تخمین زده‌شد که با احتساب معادل ۵ هزار تن مانده انتقالی از سال قبل، کل محصول پسته در دسترس امسال ۱۴۰ هزار تن برآورد می‌شود. آمارها نشان می‌دهد که میزان محصول در دسترس امسال تقریباً نصف محصول در دسترس سال قبل است. ناگفته نماند محصول امسال پسته ایران هم از لحاظ کیفی و هم از جنبه‌های رؤیت و سایز در سطح پایین‌تری نسبت به سال گذشته قرار دارد. مصرف پسته در سال تجاری قبل (۱۳۹۹-۱۴۰۰) به طرز شگفت‌انگیزی قابل توجه بود و تقاضای بالا در بازارها قیمت متوسط پسته را از کف ۴٫۵ دلار به ۸ دلار بالا برد. اما در ابتدای سال تجاری جدید شرایط کمی متفاوت بود؛ محصول پسته ایران از نظر کمی و کیفی نسبت به سال قبل افت داشت،

نسبت مصرف به موجودی اول سال

وضعیت مصارف و مانده انبارها

(معادل پسته خشک در پوست) موجودی اول سال ۱۴۰ هزار تن

”

در کارگروه کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران به روزرسانی شد:

آمار الگوی مصرف داخل

جلسه اصلاح و به روزرسانی درصدهای فروش ماهانه پسته در داخل ایران روز ۲۹ آذر ۱۴۰۰، در فضای مجازی برگزار شد. در این جلسه، اعضای کارگروه مربوطه متشکل از: سید محمود ابطحی، حامد رضائی کریم، عبدالکریم امین زاده، فرهاد آگاه و حسین مهرابی به بحث و تبادل نظر پرداختند. طبق جمع بندی انجام شده در این جلسه، مقرر شد ۷۰ درصد از کل مصرف داخلی پسته به ۶ ماه اول هر سال تجاری (مهرماه تا پایان اسفندماه) و ۳۰ درصد باقیمانده به نیمه دوم سال اختصاص یابد.

این جلسه در حالی برگزار شد که تاکنون رویه انجمن پسته ایران در برآورد میزان مصرف داخلی پسته، یعنی مقدار پسته‌ای که هر ماه از جریان صادرات خارج می‌شود، بر پایه لحاظ کردن حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد از میزان پسته تولیدی هر سال بوده‌است. سپس، تخمین سالانه مصرف داخل به نسبت تقاضای مناسب‌های گوناگون (از جمله شب یلدا و تعطیلات نوروز) در ماه‌های مختلف سال سرشکن می‌شده‌است.

لازم به ذکر است، جمع بندی این جلسه حاصل بررسی نتایج تحقیق میدانی از جامعه آماری شامل ۱۰ نفر از آجیل فروشان بزرگ ایران در بازارهای تهران، رفسنجان، مشهد و تبریز بود. ایشان دلسوزانه با صرف وقت و دقت در انجام این تحقیق و رسیدن به نتایج لازم کمک شایانی به انجمن رساندند. اعضای کارگروه در مدت یک ماه فرصت داشتند تا با بررسی‌های لازم جدول توزیع ماهیانه فروش پسته در داخل کشور را با استفاده از اطلاعات خود تکمیل کنند. از آنجایی که انجمن پسته ایران همواره پایبند به رعایت اصل شفافیت و دقت هر چه بیشتر در ارائه آمار و اطلاعات صنعت پسته است و با توجه به نیاز مبرم به بازنگری و به روزرسانی توزیع مصرف داخل در ماه‌های مختلف، کارگروه اصلاح و به روزرسانی درصدهای فروش ماهانه پسته در داخل ایران تحت کمیته بازرگانی انجمن تشکیل شده‌است.

“

مصرف سالانه پسته در کشور

پرایمکس در تاریخ ۴ بهمن ۱۴۰۰ گزارش داد؛

کاهش ۳۶ درصدی فروش پسته آمریکا

سحر نخعی، دبیر کمیته بازرگانی

فروش پسته آمریکا در ماه دسامبر (۱۰ آذر تا ۱۰ دی) حدود ۲۷ هزار تن بوده است که کاهشی ۳۶ درصدی در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته محسوب می‌شود؛ به این ترتیب که در داخل آمریکا ۱۴ هزار تن و در بخش صادرات ۱۳ هزار تن پسته به فروش رسید؛ افزایش فروش داخلی ۲ درصد و صادرات نمایانگر کاهشی ۵۴ درصدی نسبت به ماه دسامبر سال قبل بوده است. فروش تجمعی پسته از ابتدای سپتامبر تا پایان دسامبر حدود ۱۵۴ هزار تن بوده که افزایشی ۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال پیش به حساب می‌آید. در این مدت، فروش داخلی ۹,۵ درصد و صادرات ۵ درصد افزایش را تجربه کردند.

بعد از دسامبر ۲۰۱۶، دومین کاهش شدید فروش پسته آمریکا در ماه دسامبر ۲۰۲۱ اتفاق افتاد، البته مصرف داخل پسته در این ماه نسبت به دسامبر سال ۲۰۲۰، افزایش ۲ درصدی داشته، بنابراین کاهش فروش در صادرات اتفاق افتاده است که دو دلیل دارد؛ در ماه دسامبر بارگیری‌ها به مقصد چین و هنگ‌کنگ ۹۲ درصد کاهش یافت علتش هم این بود که بارگیری‌های مربوط به پوشش تقاضای سال نوی چینی می‌بایست حداکثر تا ماه نوامبر انجام شوند. دلیل دوم این بوده که صادرکنندگان به خاطر ترافیک کشتی‌ها، کنسلی‌ها یا ازدحام بنادر نتوانستند بارهایشان را برسانند. تأخیر در رسیدن محموله‌ها، موجودی پسته در بازار اروپا را پایین آورده که این موضوع باعث بالارفتن قیمت‌های فروش آنی در این بازار شده است. چالش‌های بارگیری محموله‌های پسته طی یک سال اخیر همچنان ادامه دارد و حتی بدتر نیز شده است.

در کالیفرنیا بارش برف و باران در ماه دسامبر از میزان متوسط این موقع از سال بالاتر بوده است. با این حال ماه ژانویه کم بارش بوده و سیستم بارشی جدیدی پیش‌بینی نشده است. سرمای زمستانه موجب شده که ساعات سرمایی تا الان مقداری بیشتر از سال پیش برآورده شود. در ماه دسامبر قیمت فروش هر کیلوگرم پسته خندان درجه یک اونس ۲۲-۱۸، حدود ۸,۶۰ دلار و هر کیلوگرم پسته خندان درجه یک اونس ۲۷-۲۱ حدود ۷,۹۰ دلار گزارش شده است. مغز کامل پسته حدود ۱۹,۶۰ دلار معامله می‌شود.

مقایسه وضعیت فروش ماهانه و تجمعی پسته آمریکا نسبت به سال گذشته
معادل خشک در پوست (تن)

تجمعی		ماهانه				مقاصد	
درصد تغییر	۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۲۱-۲۰۲۲	درصد تغییر	۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۲۱-۲۰۲۲	سهم مقاصد (درصد)	مقاصد
%۹	۴۵۰۸۸	۴۹۳۰۵	%۲	۱۳۶۲۲	۱۳۹۲۲	%۳۲	مصرف داخل آمریکا
%۶	۶۰۰۲۰	۶۳۵۸۷	%-۷۶	۱۲۴۲۰	۳۰۱۲	%۴۱	آسیا
%-۱۴	۲۵۳۶۵	۲۱۸۵۸	%-۵۱	۱۰۷۹۵	۵۲۹۵	%۱۴	اروپا
%۶۴	۷۱۰۰	۱۱۶۱۶	%-۱۲	۲۸۸۰	۲۵۲۵	%۸	خاور میانه/آفریقا
%۵	۵۸۰۳	۶۰۸۶	%۶	۱۶۳۹	۱۷۳۰	%۴	کانادا و مکزیک
%۱	۱۲۲۰	۱۲۲۷	%-۲۲	۴۴۵	۳۴۸	%۱	سایر
%۶	۱۴۴۵۹۶	۱۵۳۶۷۹	%-۳۶	۴۱۸۰۱	۲۶۸۳۲	%۱۰۰	مجموع

فروش ماه دسامبر

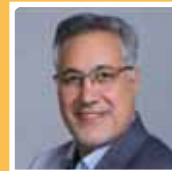
فروش تجمعی (سپتامبر، اکتبر، نوامبر و دسامبر)

وبینار کمیته آب انجمن پیرامون موضوع بند (ه) تبصره ۸ لایحه بودجه ۱۴۰۱ برگزار شد؛

افزایش عوارض برداشت از چاه‌ها؛ نقدها و چالش‌ها

مریم حسنی سعدی، دبیر کمیته آب انجمن پسته ایران و بینار آب با موضوع «بررسی افزایش عوارض برداشت آب چاه‌های کشاورزی موضوع بند (ه) تبصره ۸ لایحه بودجه ۱۴۰۱» را روز شنبه ۱۱ دی ۱۴۰۰ برگزار کرد. در این هم‌اندیشی مجازی، ذبیح‌الله اعظمی دبیر دوم کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی، ابوذر فداکار مدیر حقوقی وزارت جهاد کشاورزی، احمدرضا رضازاده عضو کارگروه آب نظام صنفی وزارت جهاد کشاورزی به‌عنوان پنلیست حضور داشتند.

ذبیح‌الله اعظمی ساردویی

نماینده یازدهم کرمان
(جیرفت، عنبرآباد)، دبیر دوم
کمیسیون کشاورزی، آب و منابع
طبیعی مجلس شورای اسلامی

احمدرضا رضازاده

رئیس هیئت مدیره اتحادیه
کشاورزان استان خراسان و عضو
کارگروه آب نظام صنفی کشور

رضاسرافرازی

مدیر کل امور آب وزارت جهاد
کشاورزی

ابوذر فداکار

مدیرکل حقوقی وزارت جهاد
کشاورزی

ما شرط داریم که به‌زای کار انجام شده به شما پول بدهیم. در چنین حالتی حتی ما حاضریم برای دریافت وجه همکاری نیز کنیم. اگر اقدامات شما اثر مثبتی در احیای سفره‌ها داشته‌باشد، در این صورت چاه‌ها جابه‌جایی نخواهند داشت و این هزینه‌های مترتبی که به چاه‌های کشاورزی به‌دلیل افت سفره‌ها وارد می‌شود و یا کف شکنی که کشاورزان مجبورند انجام دهند، حذف گردد، طبعاً با میل و رغبت پولی را به وزارت نیرو یا هر متولی دیگری که قرار باشد انجام وظیفه کند می‌دهند. اما نه اینکه در کنار این هزینه‌ها، بودجه جاری وزارت نیرو هم به کشاورزان تحمیل شود.»

احمدرضا رضازاده یادآور شد: «آیا مسئولان و قانون‌گذاران ما به این مسئله توجه کرده‌اند که در سال آینده که مبلغ ۶۰ تومان در نظر گرفته‌اند، این مبلغ با ارزش افزوده حدوداً ۱۰۹ تومان می‌شود؟ و این حق‌النظاره تقریباً روی هزینه‌های اقلام کشاورزی ما ۱۵ درصد اضافه می‌کند؟ یعنی قیمت تمام شده محصول را افزایش می‌دهد و در نهایت تبعاتش را جامعه باید بکشد.»

وی افزود: «این افزایش هزینه‌ها به بخش خرده مالکی بیشترین آسیب را وارد می‌سازد. ۸۵ درصد چاه‌هایمان خرده مالکی است و معیشت‌شان به این هزینه‌های اضافی گره خورده‌است.» وی با ابراز تأسف از اینکه هم اکنون در شرایط خشکسالی به جای اینکه به این قشر کمک شود، دولت برای تأمین هزینه‌های خود دستش را در جیب مردم می‌کند، تصریح کرد: «می‌بینیم وزارت نیرو به جای اینکه به وظیفه اصلی‌اش که حفظ و احیای دشت‌ها باشد، به‌دنبال این است که چگونه آب را از بخش کشاورزی خارج کند.»

در ادامه رضا زاده تصریح کرد: «درحالی‌که اذعان می‌شود سال جاری با خشکسالی روبه‌رو بوده‌ایم و فشار مضاعفی به کشاورزان وارد شده‌است، اما می‌بینیم شرکت‌های آب منطقه‌ای اقدام به صدور قبض برای دریافت عوارض دو سال اخیر (۱۳۹۹-۱۴۰۰) کرده‌اند، یعنی تا آخر سال در حال وصول مبلغ عوارض ۱۶۸۰ میلیارد تومان برای دو سال از کشاورزان هستند. وی افزود: «باید توجه داشت که چندین سال است شرکت‌های آب منطقه‌ای برای کلیه خدمات تحت

کشور روبه‌رو هستیم که باید برای آن چاره‌ای اندیشید»

چاه‌های غیرمجاز

در ادامه، رضازاده دیگر پنلیست حاضر در نشست اظهار داشت: «گفته می‌شود ۳۵۰ هزار حلقه چاه مجاز در کشور وجود دارد که حدود ۴۲ میلیارد مترمکعب برداشت از آب‌های زیرزمینی دارند. البته شنیده‌ام تعداد ۳۵۰ تا ۵۰۰ هزار، اصطلاحاً غیرمجاز است که قسمتی از آن در بخش کشاورزی و مابقی آن در بخش‌های غیرکشاورزی است.» وی افزود: «برداشت عمده‌ای توسط چاه‌های غیرمجاز صورت می‌گیرد که نه‌کنترل دارند، نه هزینه‌ای پرداخت می‌کنند و نه تعهدی دارند!»

عدم رعایت روند قانون‌گذاری

در ادامه عضو کارگروه آب نظام صنفی کشور به عدم رعایت روند قانون‌گذاری در رابطه با بازگشت دریافت حق‌النظاره اشاره کرد و اظهار داشت: «حق‌النظاره در سال ۱۳۸۳ توسط مجلس طی یک قانون لغو شد. از این‌رو، چنانچه بخواهند حق‌النظاره را وارد عرصه قانونی کشور کنند، می‌بایست ابتدا آن قانون لغو شود که این امر تحقق نیافته‌است.»

رضازاده تصریح کرد: «باید میزان حق‌النظاره به‌زای آن کاری که وزارت نیرو در احیاء آبخوان‌ها انجام می‌دهد تعیین شود، نه بر اساس یکسری عناوین زیبا که فقط برای گرفتن بودجه جاری باشد.» وی تأکید کرد: «بسیاری از دشت‌های کشور ممنوعه و ممنوعه‌بحرانی هستند و ما باید تأثیر این حق‌النظاره را در احیای دشت‌ها در این دو سال که وزارت نیرو آن را دریافت کرده‌است، ببینیم.»

عضو کارگروه آب نظام صنفی کشور در ادامه به تلاش سال‌های قبل وزارت نیرو برای بازگرداندن حق‌النظاره اشاره کرد و بیان داشت: «در گذشته نیز این دریافت وجه از سوی آقای حاج رسولی‌ها مطرح شد و درخواست داشت که با پنج تومان حق‌النظاره مخالفت نداشته‌باشیم. ما در بخش کشاورزی اعلام کردیم، مشکل در پرداخت پنج تومان نیست، بلکه

سابقه دریافت عوارض برداشت آب

در ابتدای این نشست، مریم حسنی سعدی دبیر کمیته آب انجمن پسته ایران، سابقه دریافت عوارض برداشت آب از چاه‌های کشاورزی و بازگشت دوباره آن در قانون بودجه و نقدهای وارده بر آن را تبیین کرد.

نگاه مجلس به موضوع

در ادامه نشست، دبیر دوم کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی به وضعیت حال حاضر لایحه بودجه در کمیسیون‌های مجلس اشاره کرد و گفت: «هفته پیش این بند بودجه در کمیسیون آب و کشاورزی و منابع طبیعی بررسی شد و مورد اعتراض اعضا واقع نشد. اعضای کمیسیون در مورد صرف درآمد حاصله از عوارض در راستای سدسازی و آبخیزی‌داری موافق بودند و تنها در مورد صرف درآمد برای طرح نکاشت و جبران خسارت ناشی از خشکسالی بحث‌هایی صورت گرفت.» وی افزود: «در حال حاضر لایحه از کمیسیون آب و کشاورزی و منابع طبیعی مجلس خارج شده و به کمیسیون تلفیق رفته‌است.»

اعضای در رابطه با مهلت اعمال نظر و انتقادات پیرامون این بند از لایحه بودجه عنوان کرد: «با توجه به اینکه لایحه به کمیسیون تلفیق رفته‌است، ایشان می‌تواند مواردی را که در این نشست مطرح شده را به سه نفر از اعضای کمیسیون آب و کشاورزی که در کمیسیون تلفیق حضور دارند انتقال دهد.» و همچنین افزود: «بعد از اینکه بودجه در کمیسیون تلفیق بررسی شد و بهمن ماه به صحن علنی مجلس آمد، باز هم این فرصت وجود دارد تا با در اختیار داشتن این انتقادات و ایرادات بتوان در آنجا نیز این موارد را مطرح کرد.»

دبیر دوم کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی نیز دریافت عوارض را فشار مضاعفی برای چاه‌های مجاز دانست و گفت: «متأسفانه تنها از چاه‌های پروانه‌دار این عوارض گرفته می‌شود و برای چاه‌های غیرمجاز به‌خاطر تنش‌های اجتماعی هیچ اتفاقی نمی‌افتد! در ادامه او افزود: «ما این موضوع را باید مد نظر داشته‌باشیم که با برداشت‌های بی‌رویه و فرونشست بیشتر دشت‌های

عنوان کارشناسی، بازدید و هر تقاضایی از سوی کشاورزان، هزینه ارائه خدمات می‌گیرند.» رضازاده در پایان سخنان خود به مشخص نبودن مبنا در افزایش حق‌النظاره اشاره کرد و بیان داشت: «همی دانیم که این افزایش تا کجا ادامه دارد و آیا برای گرفتن پول از بخش کشاورزی راه‌های معقول‌تری وجود ندارد؟»

مخالفت وزارت جهاد کشاورزی

در ادامه رضا سرفرازی مدیرکل امور آب وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به مخالفت این وزارتخانه با موضوع دریافت حق‌النظاره طی سال‌های گذشته، عنوان کرد: «مدت ۶ سال وزارت نیرو در تلاش بود تا این بند را به لایحه بودجه اضافه کند و وزارت جهاد کشاورزی با آن مخالفت کرد، اما نهایتاً به استناد ماده ۳۳ قانون توزیع عادلانه آب در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مصوب شد.» سرفرازی در مورد لزوم مصوبه شورای اقتصاد برای دریافت عوارض برداشت آب اظهار داشت: «در ماده ۳۳ ذکر شده است که هرگونه نرخ‌گذاری منوط به تصویب شورای اقتصاد می‌باشد که ما نمی‌دانیم این تعیین قیمت در قانون بودجه به تصویب شورای اقتصاد رسیده یا خیر؟ و آیا وزارت نیرو در لایحه جاری برای افزایش سه برابری آن، تأییدیه شورای اقتصاد را گرفته‌است یا خیر؟»

در ادامه، وی به ایراد مبنای سنجش میزان مصرف آب بر اساس پروانه بهره‌برداری در قانون بودجه اشاره کرد و بیان داشت: «در قانون ذکر شده است برای چاه‌هایی که فاقد شمارشگر هوشمند هستند پروانه بهره‌برداری میزان مصرف آب به‌عنوان مبنا قرار گیرد. در حالی که گفته می‌شود اکثر چاه‌ها که شاید تعدادشان ۳۵۰ هزار تا ۴۰۰ هزار چاه مجاز در کشور باشد، تقریباً ده درصد از آنها مجهز به کنتورهای هوشمند شده‌اند و حدود نود درصد فاقد کنتور هوشمند هستند. باتوجه به افت سفره‌های آب زیرزمینی، اکثر چاه‌ها میزان برداشتشان کمتر از پروانه بهره‌برداری آنها است. بنابراین، استناد به پروانه بهره‌برداری برای سنجش میزان برداشت آب ایراد دارد.»

سرفرازی به مخالفت وزارت جهاد کشاورزی با دو

مورد مطرح برای صرف مبالغ حاصل از تبصره ۸ لایحه بودجه ۱۴۰۱ اشاره کرد و افزود: «وزارت جهاد کشاورزی با توجه به ایراداتی که به موارد پرداخت خسارت به کشاورزان خسارت دیده از خشکسالی از طریق صندوق بیمه کشاورزی و خسارت نکشت به کشاورزان وارد است، مخالف است. اما وزارتخانه با صرف این درآمد که پیش‌بینی می‌شود هشتصد تا هزار میلیارد تومان باشد، در راستای برنامه‌های تعادل بخشی و نصب کنتورهای هوشمند، موافق است و از آن حمایت می‌کند. وی افزود: «متأسفانه در سال گذشته در قانون بودجه نصب کنتورهای هوشمند به عهده کشاورزان گذاشته شد.»

سرفرازی مدیرکل امور آب وزارت جهاد کشاورزی بیان داشت: «از برنامه دوم تا الان ۹۵ درصد از اعتبارات فصل آب وزارت نیرو در سدسازی و منابع آب‌های سطحی هزینه شده و اعتباری برای حفظ و کنترل منابع آب زیرزمینی صرف نشده‌است. نیاز است نمایندگان این موضوع را در نظر داشته‌باشند.»

در پایان، مدیر کل امور آب وزارت جهاد کشاورزی در مورد غیرمنطقی بودن افزایش میزان عوارض پیش‌بینی شده در بند (ه) تبصره ۸ لایحه بودجه ۱۴۰۱ عنوان کرد: «اعتقاد ما این است که سه برابر کردن عوارض طی یکسال برای چاه‌های مجاز منطقی نیست، این بحث باید پله به پله صورت بگیرد تا کشاورز بتواند خودش را با آن وفق دهد.»

هدف قانون‌گذار از وضع قانون؛ آنچه که فراموش شده

ابوذر فداکار دیگر پنلیست این وبینار، ضمن ابراز خرسندی از برگزاری چنین جلساتی بیان داشت: «کاش نماینده‌ای از وزارت نیرو در این جلسات حضور داشت تا صحبت‌های آنها نیز شنیده می‌شد تا مبنای این اقدامات و پیشنهادهای متوجه شویم. وی تصریح کرد: «به‌نظر می‌رسد در بحث دریافت عوارض، هدف قانون‌گذار از وضع آن فراموش شده و فقط به یک درآمدزایی برای هزینه‌های جاری تبدیل شده‌است.»

مدیر حقوقی وزارت جهاد کشاورزی به عدم عزم و پیگیری وزارت نیرو در برخورد با برداشت‌های غیرمجاز

اشاره کرد و گفت: «در سال ۹۶ قانون مجازات استفاده‌کنندگان غیرمجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز به تصویب رسیده‌است و دستگاه‌های مسئول را موظف کرده بود که ظرف سه سال انشعابات غیرمجاز را ساماندهی کنند، اما این امر محقق نشد. در حال حاضر، تمام فشارها به کسانی که قانونمند هستند وارد می‌شود و غیرمجازها را شده‌اند!»

در ادامه، فداکار به مشکلی که در رابطه با کم کردن عوارض و یا حذف آن در لایحه بودجه وجود دارد اشاره داشت و توضیح داد: «چنانچه پیشنهاداتی در خصوص کم کردن این مبلغ یا حذف این عوارض بخواهیم بدهیم مشکل بالانس بودجه پیش می‌آید. به‌عبارت دیگر، اگر از منابع درآمدی دولت کم کنیم باید در جایی پیش‌بینی منابع درآمدی برایش داشته‌باشیم. از طرفی قرار است این درآمد صرف تأمین و انتقال آب برای توسعه باغات، توسعه و اصلاح باغات زیتون، کمک‌های فنی اعتباری برای باغات، روش‌های نوین که جداول هزینه کرد آن در لایحه بودجه آمده، شود. وقتی نماینده‌ها ببینند این پیش‌بینی‌ها اجرا شده که از همان پول باید پرداخت شود و از طرفی ما تقاضای حذف و کاهش آن را داریم بحث رأی آوری هم در مجلس به مشکل برخورد خورد.»

مدیر حقوقی وزارت جهاد کشاورزی در پاسخ به سوال رضازاده در رابطه با اینکه این بند از لایحه مغایر با قانون سال ۸۳ به نام قانون تأمین مالی ناشی از خشکسالی مصوب مجلس است که از ابتدای سال ۸۴ دریافت هر گونه وجهی تحت عنوان حق‌النظاره از دامداری و کشاورزی ممنوع کرده، بیان داشت: «قانون مقدم و مؤخر داریم که با وضع قانون موخر، قانون مقدم نقض ضمنی می‌شود. البته در رابطه با این موضوع بیشتر باید صحبت شود که آیا این بند از لایحه بودجه آن قانون را ملغی کرده است یا خیر.»

باید فشار از روی بخش کشاورزی برداشته شود

خبیر رضوی مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان رضوی توضیح داد: «قبل از اینکه در صحن علنی مجلس این بودجه به تصویب نهایی برسد، باید بتوانیم راهکاری را به‌دست آوریم که

ما به سبک بنگاه‌های معاملاتی سر مسائل چانه‌زنی کنیم، کار درستی نیست. ما سال‌ها در برخی از مسائل یا شاید بسیاری از مسائل این کار را کرده‌ایم. ما از اینکه را به صورت علمی نکرده‌ایم و صرفاً بر اساس خواست یکسری افراد خاص به تصویب رسیده، نتایج و آثار بعدش را داریم در طول سالیان سال می‌بینیم.»

در ادامه، جعفریان در تأیید صحبت‌های مطرح شده در نشست ضمن درخواست از مسئولان به توجه عمیق و ریشه‌ای به مسائل گفت: «ما باید بدانیم چرا عوارض گرفته می‌شود؟ اثرش چیست و روی وضعیت کشاورزی ما چه تأثیری می‌گذارد؟ حتی روی وضعیت مصرف‌کنندگان ما چه تأثیری می‌گذارد؟ روی قیمت محصولات چه تأثیری می‌گذارد؟ و روی سرمایه‌گذاری در این بخش چقدر تأثیر می‌گذارد.» وی افزود: «اینکه ما دائماً به یکسری از امور بلاجهت عوارض بیندیم، چه اتفاقی خواهد افتاد. همان‌طور که آقای رضوی اشاره کردند، بودجه مملکت به پول نفت و مالیات است؛ اگر قرار است برای کارهای حاکمیتی مصرف نشود قرار است صرف چه اموری شود؟ ما دائماً تا بی‌پول می‌شویم به صورت یک داروی مسکن دستمان را در جیب این بخش و آن بخش می‌کنیم و به آثار سوءاش توجه نداریم.»

جعفریان افزود: «کل صحبت من این است که اگر در مملکت مشکل داریم باید با مردم صحبت کنیم و درد را بگوئیم. مردم هم صبورند و اگر بدانند راه مستقیم و صحیحی داریم، جلو می‌رویم همراهی می‌کنند. در حقیقت، مردم نشان داده‌اند که در بخش‌های مختلف اهل مقاومت هستند و از حفظ تمامیت ارضی تا بحث‌های اقتصادی، ملت مقاومی داریم؛ به شرط اینکه با آنها صادق باشیم و کارهای مقطعی و به صورت مسکن انجام ندهیم. دولت‌های بعد و مجلس‌های بعد باید بیایند و آثار سوء تصمیمات نادرست را اصلاح کنند یا گرفتار آن شوند.»

در پایان نشست، مدیر حقوقی وزارت جهاد نسبت به اخذ سهم ۳۰ درصد از مبلغ دریافتی توسط وزارت جهاد کشاورزی طی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ براساس این بند از بودجه و طبق آیین نامه موجود، ابراز بی‌اطلاعی کرد.

خواهند کرد. در چنین حالتی دولت باید ارز واردات این کالاهای مورد نیاز را تأمین کند و مجبور است برای کالاهای اساسی یارانه بیشتری بدهد که به هر حال قوت و امرار معاش مردم انجام شود.

مسئله بعدی نبود کشتش بازار و تقاضایی است که در افزایش قیمت به وجود می‌آید. متقاضیان و مصرف‌کنندگان، نمی‌توانند این قیمت‌ها را پرداخت کنند، بنابراین آنچه که اتفاق می‌افتد مدیریت حفاظتی و زراعی بهینه در اراضی ما کم خواهد شد؛ یعنی کشاورز تولیدش را به عنوان موضوعی که باید از آن درآمد کسب کند، نخواهد دید و بعد از تولید بخشی از آن نیز نمی‌تواند در سفره‌های مردم بپاید، بنابراین ما با ضایعات چه در مزارع و چه در مراکز توزیع مواجه خواهیم بود. موضوع بعدی هزینه‌های تولید که بالا برود بخشی از اقلام ما که تا امروز مزیت رقابتی داشته است و می‌توانسته صادرات غیرنفتی را برای ما داشته باشد، قابل رقابت با بازار جهانی نیست، بنابراین ما در این حوزه هم یکسری مزیت‌ها را از دست خواهیم داد.»

در ادامه، خبیر رضوی بیان داشت: «در بودجه سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به اشتباه موضوع آب بها مطرح بود. آب بها نیز بر اساس بند الف و از آنجایی که استحصالی از طرف دولت انجام نشده، غیر قانونی است. از همین رو بخش کشاورزی می‌تواند از طریق دیوان عدالت اداری به آن بند از بودجه اعتراض کند و مطالبه برگشت این پول را داشته باشد.»

مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان رضوی از آقای فداکار و اعظمی تقاضا کرد که به موضوعات فراتر و جامع‌تر نگاه شود، چون آسیبی که الان بخش کشاورزی خواهد خورد در نهایت به امنیت غذایی و سیاسی کشور آسیب خواهد زد.

راه‌حل ریشه‌ای به جای چانه‌زنی

احد جعفریان، کارشناس حقوقی از دیگر حاضرین در نشست به لزوم اقدامات کارشناسی و علمی در تصمیم‌گیری‌ها از سوی نمایندگان پرداخت و بیان داشت: «ما از مجلس به عنوان نماینده مردم انتظار داریم که نه تنها در مسئله آب، بلکه به مسائل مملکت به صورت علمی و ریشه‌ای بپردازند.» وی افزود: «اینکه

این فشار از بخش کشاورزی برداشته شود.» خبیر رضوی مطرح کرد: «آیا دولت در بحث نظارت بر عرصه‌های طبیعت، عرصه معادن، کنترل قیمت و سایر اموری که توسط دستگاه‌های نظارتی و بازرسی کنترل می‌شود از ذینفعان و سرمایه‌گذاران این پول را اخذ می‌کند که قرار باشد بخش کشاورزی این هزینه را به وزارت نیرو پرداخت کند؟ وی افزود، آقای دکتر فداکار و آقای دکتر اعظمی که حضورتان را در این وبینار غنیمت می‌شمارم آنچه که الان اتفاق افتاده خارج از وضعیت عادلانه اجتماعی است و ما باید بپذیریم که حاکمیت برای نظارت در منابع پایه‌ای کشور باید پول بدهد، باید هزینه این نظارت را از جیب متقاضی نگیرد، بلکه باید خودش پرداخت کند.»

خبیر رضوی تأکید کرد: «باید بررسی شود که در طی آن دوازده سال که وزارت نیرو عوارض از بخش کشاورزی دریافت کرده چه اتفاقاتی افتاده و امروز اگر قرار است مجدد برای وظایف ذاتی وزارت نیرو از بخش کشاورزی هزینه‌ای دریافت کنند چه آثاری به دنبال دارد؟ از طرف دیگر، اگر این پول‌ها دریافت شود چه ابزار و ضمانتی وجود دارد که دوباره سطح سفره‌های زیرزمینی کاهش پیدا نکند؟ ضمانت این پول‌هایی که دریافت می‌شود برای برگشتش چه در طرح تعادل بخشی، چه فرونشست و چه موضوعاتی مثل عدم کشت و این‌ها چیست؟ چه کسی این ضمانت را می‌خواهد بدهد؟»

مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان رضوی بر لزوم انجام آسیب‌شناسی و تبعات اجرایی این بند از لایحه تأکید کرد و در ادامه به برخی از تبعات دریافت عوارض از بخش کشاورزی اشاره کرد و افزود: «کشاورز برای اینکه بتواند این افزایش هزینه‌ها را پوشش دهد اگر تادپروز مجاز بوده، مطمئناً غیر مجاز خواهد شد و مطمئناً به سفره‌های زیرزمینی فشار بیشتری خواهد آورد.»

خبیر رضوی سناریوی پیش رو در صورت دریافت عوارض را اینچنین ترسیم کرد: «دیگر وظیفه تأمین قوت مردم بر عهده بخش کشاورزی نخواهد بود و مطمئناً کشاورزها کشت محصولات که جنبه استراتژیکی و حیاتی برای کشور دارند را حذف

دریافت وجه به‌ازای برداشت آب کشاورزی

بازخوانی یک قانون: از تصویب تا لغو

مریم حسنی سعدی، دبیر کمیته آب

موضوع دریافت وجه به‌ازای برداشت هر مترمکعب آب از آبخوان‌ها برای چاه‌های کشاورزی طی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ در قانون بودجه سالانه گنجانده شد و برای سال ۱۴۰۱ نیز پیشنهاد شده‌است.

سابقه موضوع دریافت وجه به‌ازای برداشت آب به حدود سال‌های ۱۳۶۵ بر می‌گردد؛ زمانی که وزارت نیرو براساس بخشنامه‌های داخلی اقدام به دریافت وجهی به نام حق‌النظاره از چاه‌های آب می‌کرد. اما چون ایرادات قانونی به آن بخشنامه‌ها وارد بود در دیوان عدالت اداری ابطال می‌شدند. تا اینکه در سال ۱۳۷۱ وزارت نیرو توانست، «مصوبه مربوط به دریافت حق‌النظاره از صاحبان چاه‌های مجاز موضوع بند ب ماده ۲۳ قانون توزیع عادلانه آب» را از طریق شورای اقتصاد به‌دست آورد.

اهداف مصوبه چه بود؟

اهداف پیش‌بینی شده در این مصوبه برای خرج‌کرد درآمد، توسط وزارت نیرو از محل اخذ حق‌النظاره به این شرح بود:

- حفاظت از حریم منابع آب‌های زیرزمینی
- جلوگیری از بهره‌برداری بی‌رویه و غیرمجاز به‌منظور حفظ منافع دارندگان پروانه چاه
- بررسی تغییرات عمق آب زیرزمینی منطقه و اطلاع از افت سطح آب و در صورت لزوم صدور مجوزهای کف شکنی با توجه به تغییرات
- مطالعه کمی آب زیرزمینی و بیان منطقه از نظر حجم برداشت‌های سالیانه و اعلام ممنوعیت بهره‌برداری بر اساس نتایج حاصل از مطالعات
- مطالعه شیمیایی سفره به لحاظ تعیین تیپ آب و به‌کارگیری تدابیر لازم جهت کنترل کیفیت
- اجرای طرح‌های مربوط به جبران افت سطح آب زیرزمینی به منظور حفظ تعادل بیان مناطق
- تجهیز چاه‌ها به کنتور در مدت سه سال در جهت استفاده بهینه از منابع آب و تشویق استفاده از سیستم‌های صحیح آبیاری، کاهش هدر رفتن آب
- متأسفانه، همچنان که می‌بینیم در هدف‌گذاری برای خرج‌کرد درآمد حق‌النظاره‌ها تنها به بیان یک سری کلیات پرداخته شده که مبنای ارزیابی و سنجشی نیز برای آن پیش‌بینی نشده بود. ادعایی که وزارت نیرو در توجیه دریافت حق‌النظاره عنوان می‌کرد نه تنها در طی ۱۲ سالی که این مصوبه اجرا می‌شد

به‌وقوع نپیوست، بلکه در حال حاضر نیز می‌بینیم که هنوز جزو دغدغه‌های جاری مسئولان به‌شمار می‌رود.

بدین ترتیب، در سال ۱۳۸۳ نمایندگان مجلس با توجه به اعتراضات کشاورزان نسبت به «قانون تأمین منابع مالی برای جبران خسارات ناشی از خشکسالی و یا سرمازدگی»، ممنوعیت دریافت حق‌النظاره آب از بخش کشاورزی و دامداری را به تصویب رساندند. به موجب ماده (۳) از ابتدای سال ۱۳۸۴ دریافت هرگونه وجهی از فعالیت‌های بخش کشاورزی و دامداری به‌عنوان حق‌النظاره آب ممنوع شد و وزارت نیرو دیگر نمی‌توانست از چاه‌های مجاز تحت عنوان حق نظارت وجهی را دریافت کند.

دلایل نمایندگان مجلس در مورد ممنوعیت دریافت

حق‌النظاره و لغو مصوبه

- خشکسالی و کاهش درآمد کشاورزان

«با خشکسالی‌های پیاپی و خسارت‌های گوناگون، بخش زیادی از کشاورزان با کاهش درآمد روبه‌رو بودند، به نحوی که بسیاری قادر به پرداخت حق‌النظاره نبوده‌اند.»

- افزایش هزینه‌های تولید

«دریافت حق‌النظاره از کشاورزان موجب نگرانی و اعتراض شدید کشاورزان کشور شده‌است، زیرا مبالغ حق‌النظاره به‌صورت سالیانه افزایش یافته و هزینه‌های تولید را بیشتر کرده‌است. همچنین، کشاورزان در طول ده سال گذشته با افزایش هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های اجباری جدیدی نظیر برق‌دار کردن و اجرای طرح آبیاری تحت فشار چاه‌های کشاورزی مواجه بوده‌اند که با

دولت به اجرا درآید و اگر امور حاکمیتی فوق به شرکت‌های آب منطقه‌ای یا شرکت بهره‌بردار واگذار گردد، کماکان مشکلات باقی خواهد ماند.»

- مغایرت با قانون تجمیع عوارض

در سال ۱۳۸۱ قانونی تحت عنوان «قانون تجمیع عوارض» به تصویب مجلس رسید که به موجب آن عوارض متعدد دریافت نشود. نمایندگان با استناد به این قانون عنوان داشتند: «در بحث حق‌النظاره آب به مسوولان مربوط اجازه داده شده بود که برای چاه‌های آب زیرزمینی عوارضی از سوی وزارت نیرو تعیین و دریافت شود که به لحاظ قانونی و با توجه به تصویب قانون تجمیع عوارض، وزارت نیرو حق دریافت چنین عوارضی را ندارد.» قابل ذکر است در مشروح مذاکرات مجلس در جلسه ۳۶ مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۱۴ در خلال تصویب قانون «تأمین منابع مالی برای جبران خسارات ناشی از خشکسالی و یا سرمازدگی» از سوی آقای حسن سبحانی نماینده وقت مجلس این موضوع بیان شد: «برخی اعضای شورای نگهبان اصلاً قائل بودند که احتیاج به اینکه قانونی در این زمینه تصویب شود نبوده و همان قانون تجمیع عوارض، حق‌النظاره که به نوعی اسم آن عوارض بوده را از قبل لغو کرده‌است. منتها ما از آنها خواهش کردیم چون که مجلس تصویب کرده برای صراحت یکبار اینجا هم ذکر گردد.»

بعد از لغو مصوبه، مجدداً موضوع دریافت وجه از فعالیت‌های بخش کشاورزی و دامداری در لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ مطرح شد که با مخالفت نمایندگان روبه‌رو شد. حتی در تصویب لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ پیشنهاد دریافت مبلغ ۵ تومان عوارض به‌ازای مصرف هر متر مکعب آب نیز مطرح شده بود که نمایندگان مجلس به دلیل افزایش هزینه‌های تولید در بخش کشاورزی مخالفت کردند و به تصویب نرسید.

رشد بی‌رویه هزینه تولید در بخش کشاورزی روبه‌رو شده‌اند.»
- **صرف شدن در بودجه جاری شرکت‌ها**

«متأسفانه تا به امروز عوارض دریافتی صرف مسایل بودجه‌ایی پرسنل، ساختمان و خودروی دستگاه‌های دولتی می‌شده و در جهت توسعه منابع آبی به کار نمی‌رفته‌است، برای انجام وظایف جاری و ذاتی نباید از دیگران وجهی دریافت کرد، دولت نمی‌تواند وظیفه قانونی و ذاتی برای مدیریت و نظارت بر منابع آب کشور را منوط به دریافت وجه از کشاورزان نماید.»

- سیر صعودی برداشت از آبخوان‌ها و تراز منفی سفره‌های آب زیرزمینی

«در این مدت ۱۲ سال از دریافت وجه هیچ تغییر مثبتی در آبخوان‌ها به‌وجود نیامد و روند تخریب سفره‌های آب زیرزمینی نشان داد که وزارت نیرو قادر به حفظ و نظارت بر منابع آب زیرزمینی نیست و تعداد چاه‌های غیرمجاز شاهدهی بر این ادعاست.»

- گزارش کارشناسی دفتر مطالعات زیربنایی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

«حذف حق‌النظاره یا دریافت آن در زمینه بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی هیچ نقشی ندارد. زیرا برداشت بی‌رویه در زمانی که این حق‌النظاره دریافت گردید، وجود داشته و روند این امر تغییر ننموده‌است. زیرا بهره‌برداری مجاز نیاز به آموزش، ایجاد هماهنگی، نظارت مستمر و برخورد شدید با قانون شکنان دارد.»
«اگر وزارت نیرو امور حاکمیتی خود را در گروهی دریافت حق‌النظاره از بهره‌برداران بدانند سوال برانگیز است، چرا که وزارت نیرو در هر حال موظف به اعمال نظارت و اجرای قانون است.»

«امور برنامه‌ریزی، نظارت بر برداشت و اعمال قانون در بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی وظیفه دولت است و باید توسط

چرا مصوبه دریافت حق‌النظاره از صاحبان چاه‌های مجاز موضوع بند ب ماده ۳۳ قانون توزیع عادلانه آب لغو شد؟

- خشکسالی و کاهش در آمد کشاورزان
- افزایش هزینه‌های تولید
- صرف شدن در بودجه جاری شرکت‌ها
- سیر صعودی برداشت از آبخوان‌ها و تراز منفی سفره‌های آب زیرزمینی
- گزارش کارشناسی دفتر مطالعات زیربنایی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
- مغایرت با قانون تجمیع عوارض

دریافت وجه به‌ازای برداشت آب کشاورزی

بازگشت دوباره

مریم حسنی سعدی، دبیر کمیته آب

پس از گذشت ۱۶ سال از ممنوعیت دریافت حق‌النظاره آب از بخش کشاورزی و دامداری بر اساس «قانون تأمین منابع مالی برای جبران خسارات ناشی از خشکسالی و یا سرمازدگی»، وزارت نیرو توانست دریافت وجه به‌ازای برداشت هر متر مکعب آب را در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ بگنجاند. از آنجا که قانون بودجه اساساً مربوط به همان سال است، این موضوع در قانون بودجه سال‌های آتی نیز گنجانده شد.

در بند (ه) تبصره ۸ قانون بودجه ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ در اجرای بند (ب) ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب جهت حفظ و صیانت از آبخوان‌های کشور و افزایش اطمینان‌پذیری تأمین آب برای مصارف مختلف در بخش‌های شرب، صنعت و کشاورزی، از مصرف‌کنندگان آب کشاورزی به‌ازای هر متر مکعب برداشت آب از آبخوان‌ها عوارضی تعیین شده‌است. در این تبصره مقرر شد از مالکان چاه‌های کشاورزی مجاز، به‌ازای برداشت هر مترمکعب آب از آبخوان‌ها، حداکثر معادل ۲۰۰ ریال متناسب با کشت غالب منطقه و میزان درآمد کشاورزان اخذ گردد. و برای چاه‌های غیرمجاز وفق بند (ه) ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب نسبت به مسلوب‌المنفعه نمودن این چاه‌ها اقدام و جریمه مربوط به میزان برداشت آب تا زمان انسداد چاه به ازای هر مترمکعب حداکثر یک‌هزار (۱,۰۰۰) ریال متناسب با افت سفره و حجم کسری مخزن سفره دریافت شود.

در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ هزینه کرد درآمد حاصله از عوارض برای این موارد ذکر شده‌است:

- تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی
- بهبود بهره‌برداری آب
- انجام مطالعه در دشت‌هایی که با فرونشست زمین مواجه هستند
- یافتن راهکارهای پیشگیری و برگرداندن آن به شرایط قبل
- بر اساس بودجه سال ۱۳۹۹ کل درآمد حاصله از حق‌النظاره در اختیار سازمان مدیریت منابع آب ایران قرار می‌گرفت. اما در بودجه ۱۴۰۰ تغییراتی در عنوان، اهداف و سهم سازمان‌های ذینفع از درآمدهای حاصله تغییراتی به این شرح به‌وقوع پیوست:
- ۷۰ درصد درآمد حاصله در اختیار سازمان مدیریت منابع آب برای صرف در اموری چون:
 - پرداخت خسارت نکشت به کشاورزان همان منطقه
 - برای تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی

- بهبود بهره‌برداری آب و انجام مطالعه در دشت‌هایی که با نشست زمین مواجهند
- ۱۵ درصد در اختیار سازمان جنگل‌ها و مراتع برای حفظ و احیا آبخیزداری
- ۱۵ درصد در اختیار وزارت جهاد کشاورزی برای اجرای طرح‌های افزایش بهره‌وری آب قرار داده شد.

افزایش عوارض برداشت آب در لایحه بودجه ۱۴۰۱

در لایحه بودجه ۱۴۰۱ نیز دریافت عوارض به روال دو سال قبل پیشنهاد شده‌است. اما در لایحه پیشنهادی مبلغ عوارض

تنبیه بهره‌بردار قانونمند و تشویق بهره‌بردار غیرمجاز

این عوارض و نحوه اجرای آن نشان داد که رویه دولت همچنان تنبیه چاه‌های مجاز و رها کردن چاه‌های غیر مجاز است.

آیین‌نامه این بند از قانون بودجه ۱۳۹۹، در ۱۸ بهمن ۱۳۹۹ ابلاغ شد. در ماده ۸ آیین‌نامه، فرصت ۱۵ روزه‌ای پس از ابلاغ این آیین‌نامه به وزارت نیرو داده شد که دستورالعمل دریافت ۱۰۰ تومان جریمه برداشت هر متر مکعب آب چاه‌های غیرمجاز را تهیه و ابلاغ کند که محقق نشد. در سال ۱۴۰۰ نیز آیین‌نامه این بند از قانون بودجه در ۲۳ خرداد ۱۴۰۰ ابلاغ شد که مانند سال قبل در ماده ۸ نیز به وزارت نیرو فرصت ۱۵ روزه برای دستورالعمل دریافت جریمه ۱۰۰ تومانی چاه‌های غیرمجاز داده شد که هنوز این دستورالعمل نوشته نشده‌است!

قابل مشاهده است با اینکه آیین‌نامه سال ۱۳۹۹ در بهمن ماه ابلاغ شد و برای وزارت نیرو دیگر فرصتی برای دریافت عوارض نبود، اما این وزارت‌خانه در سال ۱۴۰۰ اقدام به دریافت عوارض دوسالانه از چاه‌های مجاز کرده‌است؟!

از طرفی باید یادآوری کرد، در حالی که در قانون بودجه برای چاه‌های غیرمجاز جریمه ۱۰۰ تومانی پیش‌بینی شده بود، اما از چاه‌های مجاز که بیش از حجم پروانه استفاده نموده‌اند، هزینه ۴ هزار و ۸۶۰ ریالی دریافت می‌کنند.

برای بخش کشاورزی دردناک است که مسئولان و قانون‌گذاران بدون توجه به واقعیات و پشت درهای بسته تصمیماتی می‌گیرند که در عین اینکه برای بخش کشاورزی آب ندارد، اما برای بعضی‌ها نان خوبی دارد.

افزایش یافته‌است. در این لایحه از مالکان چاه‌های کشاورزی مجاز به‌ازای برداشت هر متر مکعب آب حداکثر ششصد (۶۰۰) ریال و از چاه‌های غیرمجاز وفق بند (ه) ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب نسبت به مسلوب المنفعه نمودن این چاه‌ها اقدام و جریمه مربوط به میزان برداشت آب تا زمان انسداد چاه به‌ازای هر مترمکعب حداکثر سه هزار (۳۰۰۰) ریال متناسب با افت سفره و حجم کسری مخزن سفره پیش‌بینی شده‌است.

در کنار افزایش وجه در لایحه نیز تغییراتی نسبت به هزینه کرد درآمد حاصله از عوارض نیز به این شرح ایجاد شده‌است:

- به کشاورزان خسارت دیده از خشکسالی از طریق صندوق بیمه محصولات کشاورزی
- خسارت نکشت به کشاورزان همان منطقه
- برنامه‌های تعادل بخشی
- آبخیزداری
- اجرای طرح‌های افزایش بهره‌وری آب

مع الاسف در این لایحه بودجه نیز بدون آنکه شفافیتی در موارد مصرف درآمد، ذکر شده باشد، دوباره یک سری کلیات مبهم و غیرقابل سنجش درج شده و با رویه‌ای سیاسیانه سهم سایر ارگان‌ها از این درآمد حذف شده‌است!

این بند از لایحه بودجه جاری این سؤالات را برای بخش کشاورزی مطرح می‌کند: مبنای این افزایش سه برابری نسبت به سال گذشته چیست؟ آیا ارائه‌دهندگان این بند از لایحه پیش‌بینی کرده‌اند که درآمد کشاورزان در سال آینده سه برابر خواهد بود؟ آیا اثرات دریافت عوارض در هزینه‌های تولید محصولات کشاورزی در نظر گرفته شده‌است؟

موارد مصرف درآمد حاصله؛ مبهم، غیرشفاف و بدون معیار سنجش و ارزیابی

در هدف‌گذاری برای درآمدهای حاصله، یکسری کلیات مطرح شده که اگر به قوانین و مقررات ۴ دهه پیش بخش آب نگاه کنیم، تکرار مکرراتی است که تحقق نیافته‌اند. متأسفانه، ایراداتی که به مصوبه سال ۱۳۷۱ وارد بود، همچنان پا برجا هستند و به‌نحوه اجرایی شدن موارد مطرح شده به‌صورت شفاف توجه نشده‌است. همچنین، امکان دسترسی به نحوه محاسبه، دریافت‌ها و محل هزینه کرد این اعتبار برای ذی‌نفعان و به‌طور مشخص بهره‌برداران بخش کشاورزی، از نزدیک و به‌طور شفاف، وجود ندارد.

مسئلاً، تجربه گذشته و نحوه هزینه‌کرد درآمدها در قانون بودجه چیزی جز درآمدزایی و دست در جیب کشاورزان کردن برای تأمین هزینه‌های جاری وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه آن برای بخش کشاورزی قابل تصور نیست.

بررسی بند (ه) تبصره ۸ بودجه سالانه کشور طی ۳ سال اخیر

باتوجه به این بند، در قانون بودجه دو سال گذشته و لایحه جاری مشاهده می‌شود که عنوانی برای آن ذکر نشده‌است و فقط آمده "در اجرای بند (ب) ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب" یعنی نه اصطلاح حق‌النظاره ذکر شده و نه اصطلاح عوارض! به نظر می‌رسد:

○ اگر از اصطلاح حق‌النظاره استفاده می‌شد: چون در تبصره یک ماده ۲۱ آمده تقسیم و توزیع آب بخش کشاورزی، وصول آب بهاء یا حق‌النظاره با وزارت کشاورزی است. بنابراین، بر اساس این ماده قانونی وزارت نیرو صلاحیت گرفتن حق‌النظاره را ندارد. بنابراین، از به‌کار بردن اصطلاح حق‌النظاره پرهیز شده‌است.

نکته: بر اساس ماده ۳۳ قانون توزیع عادلانه آب، وزارت نیرو تنها حق دریافت عوارض و آب بها داده شده‌است. اینکته وزارت نیرو نمی‌تواند حق‌النظاره بگیرد، در آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز خودنمایی می‌کند.

○ چنانچه از اصطلاح عوارض استفاده می‌شد: بر اساس آنچه که در ماده ۳۳ قانون توزیع عادلانه آب ذکر شده، وزارت نیرو مجاز به دریافت عوارض و آب‌بها است و این عمل با قانون تجمیع عوارض مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲ در تعارض قرار می‌گرفت. یکی از دلایل لغو مصوبه سال ۱۳۷۱ نیز مغایرت آن با قانون تجمیع عوارض بود.

نکته: قانون تجمیع عوارض مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲ که برقراری و دریافت هرگونه وجوه از جمله مالیات و عوارض ملی و محلی از تولیدکنندگان کالاها و ارائه‌دهندگان خدمات، صرفاً به موجب قانون فوق‌الذکر صورت می‌پذیرد و کلیه قوانین و مقررات مغایر آن لغو گردیده‌است.

آریاشیمی

تولیدکننده سموم و کودهای کشاورزی

اتمیک® ATOMIC

نماتد کشی با تاثیر فوق العاده

کیفیت، اولین هدف
www.ariashimi.ir

دفتر مرکزی: تهران، پونک تلفن: ۰۲۱-۴۵۸۸۲
کارخانه: زاهدان، شهرک صنعتی، بلوار تلاش تلفن: ۰۵۴-۳۳۵۹۲۱۱۲

BENEH SABZ KERMAN CO. Gerami
شرکت بنه سبز کرمان اگرامی

با توجه به نیاز مشتریان شرکت بنه سبز اقدام به افزایش خطوط فرآوری توسط دستگاه های تمام اتوماتیک با ظرفیت ۳۰۰ تن در روز کرده است.

امکانات و خدمات

- ترمینال فرآوری پسته تازه با ظرفیت ۳۰۰ تن در روز
- فرآوری پسته تر و تبدیل به پسته خشک توسط خشک کن های مجهز
- انجام کلیه خدمات پسته خشک

سورت و جداسازی بر اساس درخواست مشتری

- جدا کردن دهن بست-نخودی-زیرچرخ و پسته های لکه دار از پسته های خندان توسط دستگاه اتوماتیک

انبارش در انبارهای مجهز و استاندارد

- نگهداری در شرایط بهداشتی و استاندارد منطبق با اصول انبارداری (چیدمان مناسب- استفاده از تهویه مناسب و کنترل دما و رطوبت جهت حفظ ایمنی و بهداشت در بین های پلاستیکی و کاملاً بهداشتی)
- کدبندی محصول
- ردیابی سریع و دقیق محصول

فرآوری مغز سبز

- دوپوسته کردن
- خشک کردن
- امکان رنگبندی (Grade S,A,B,C,D) بر اساس درخواست مشتری توسط دستگاه الکترونیکی و تمام اتوماتیک بدون دخالت دست

دستگاه هلیوس

- دستگاه مکانیزه با قابلیت جداسازی پسته های آلوده به آفلاتوکسین در حد مجاز اتحادیه اروپا

بسته بندی

- توزین اتوماتیک کالا
- مجهز به دستگاه های مدرن بسته بندی پسته و مغز پسته (وکیوم-شرینک-Metal detector)

بسته بندی صادراتی

- امکان بسته بندی جامبو
- بسته بندی فول اتوماتیک
- بسته بندی وکیوم خشکبار با قابلیت وکیوم ۵ تا ۲۵ کیلوگرمی

شکست پسته دهن بست و کالک

- شکست پسته و سایندهی مغز توسط دستگاه های مدرن و به روز منطبق با اصول کیفی و بهداشتی

 00983432752444
FAX. 00983432752316

4th km of zangi abad road, kerman, iran
کرمان، بلوار قائم، کیلومتر ۴ جاده زنگی آباد

W W W . B A N E H S A B Z . I R

شرکت کاراکرمان

اولین طراح و سازنده دستگاههای فرآوری پسته

First Iranian Manufacturer & Designer of Pistachio Processing Machinery

www.karaco.ir

sales@karaco.ir

خطوط کامل فرآوری پسته با ظرفیت ۳ تا ۱۰ تن در ساعت

انواع خندان جداکن و خشک کن های پیوسته

خط جدید خندان کن پسته

دارای بزرگترین شبکه خدمات پس از فروش

همراه خدمات: ۰۹۱۳۱۴۳۰۹۹۷ همراه فروش: ۰۹۱۳۱۴۱۸۹۵۴

تلفن شرکت: ۰۳۴-۳۳۲۱۴۰۰۰

آدرس: کرمان، جاده جوپار، شهرک صنعتی شماره یک

هزاره سوم

نامی مطمئن در صنعت کشاورزی ایران

«تbufنوزاید»

و

«متوکسی فنوزاید»

حشره کش های هورمونی (IGR)
قدرتمند در کنترل لارو پروانه ها

[_hezare_sewom](https://www.instagram.com/hezare_sewom)

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۷۰

تهران، خیابان شیرازی شمالی، خیابان دانشور شرقی، شماره ۳۸، مجتمع هزاره سوم

HEZARE
شرکت توسعه کشاورزی هزاره سوم

توصیه شده برای کرم های طوقه بر، ساقه خوار،
خوشه خوار و برگ خوار در کشت های مختلف

باسکول دیجیتال جاده‌ای پند

کاسپین

پند
CASPIAN

باسکول جاده‌ای پندکاسپین
انتخاب اول صادرکنندگان
برتر و شایسته پسته

تولیدکننده انواع سیستم های توزین صنعتی
و باسکول دیجیتال جاده‌ای
عاملیت فروش و خدمات پس از فروش جنوب کشور

با مدیریت سعید: ۳۸۳۲ ۱۴۳ - ۰۹۱۳
واحد نصب و خدمات: ۲۹۲۷ ۳۴۳ - ۰۹۱۳

Web: PandTozinjonoub.com

آدرس: کرمان، جاده تهران، بعد از چهارراه فیروزه، روبروی والفجر جنوبی
تلفن: ۳-۳۲۵۲۸۵۶۱-۳۴ • تلفن دفتر تهران: ۰۲۱-۸۳۸۰۲۰۰۰

شرکت

کیمیای سبز رفسنجان

صادرکننده انواع پسته، خرما و انجیر

KIMIYAY SABZ RAFSANJAN CO.

IMPORT & EXPORT

Different types of PISTACHIOS, FIGS and DATES

رفسنجان، بلوار زائر، نبش میدان امام رضا (ع)، پلاک ۱ (دفتر مرکزی) Head office: No.1, Emam Reza sq., Zaer blvd., Rafsanjan - Iran

بلوار زائر، بعد از پمپ بنزین، پلاک ۱۳۹ (انبار) Warehouse: No.139, Zaer blvd., After Gas Station, Rafsanjan - Iran

+98 3434270033-44-55

+98 9131914091

+98 9131920991

kimiyaysabz@gmail.com

kimiyaysabz

پخش کشاورز

جنوبگان
JONOOBGAN

دوست
کشاورز

خوش حال ترین پیاز :
میکروگان.

جنوبگان تولید کننده بیش از ۶۰ نوع کود کشاورزی
پخش کشاورز تامین و توزیع نهاده‌های برتر صنعت کشاورزی

 jonoobgan

 @kzagro

۰۳۴-۳۲۲۶۱۷۳۳

www.jonoobgan.com

Momtazan Industrial Co.

شرکت صنایع ممتازان

شرکت صنایع ممتازان کرمان

اولین ابداع کننده سیستم فرآوری محصول پسته به روش تمام اتوماتیک و کاملاً بهداشتی با بیش از ۳۰ سال سابقه و تجربه، ترمینال های فرآوری زیر را عرضه می نماید.

- ترمینال های پوست گیری، پاک سازی، و جداسازی
- ترمینال های خشک کن پیوسته پسته
- ترمینال های پرشته کن پسته
- ترمینال های خندان کن پسته (MO)
- ترمینال های مغز کن پسته
- دستگاه تولید باد، مقابله با سرمازدگی

- Pistachio Processing HL 6000 RW
- Continous Moving Drier CMD 8000 Model
- Storag AND Sorting

- A ترمینال فرآوری پسته مدل: HL 6000 RW
- B ترمینال خشک کن پیوسته مدل: CMD 8000
- C ترمینال ذخیره سازی و جداسازی: HL 6000 RW

Email: info@momtazan.com

Email: Tehran_office@momtazan.com

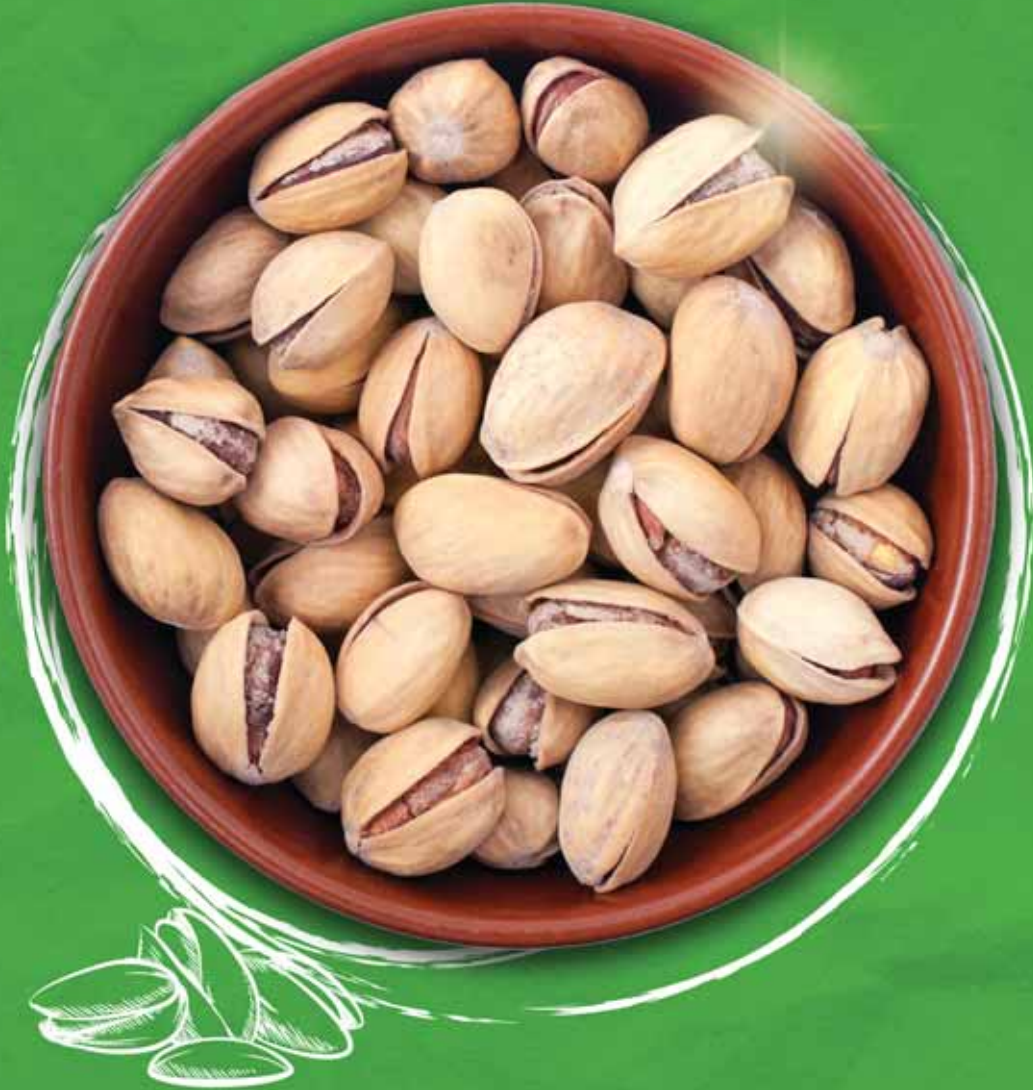
تلفن: ۰۲۱-۸۸ ۶۱ ۱۸ ۷۰-۷۸ : ۰۲۱-۸۸ ۶۱ ۱۸ ۶۹-۲۱
تلفن: ۰۳۴-۳۲ ۷۵ ۲۵ ۰۰-۶ : ۰۳۴-۳۲ ۷۵ ۲۵ ۰۷-۳۴

دفتر تهران: بزرگراه همت، خیابان شیراز جنوبی، نبش خیابان علیخانی، پلاک ۱۲
دفتر مرکزی و کارخانه: کرمان، کیلومتر ۵ جاده زنگی آباد

Tehran Office: No.12, Corner of Alikhani St, Southern of Shiraz Ave, Hemmat Highway, Tehran- IRAN Tel: (+9821) 88 61 18 70 - 78 Fax: (+9821) 88 61 18 69

Central Office & Factory: 5 th Km of Zangiabad Road, Kerman-IRAN

Tel: (+9834) 32 75 25 00-6 Fax: (+9834) 32 75 25 07

WORLD QUALITY PISTACHIO

info@morvaridsabzkavir.com
www.morvaridsabzkavir.com
msk_pistachio

کرمان، سیرجان، خیابان امام رضا پلاک 112
09131799252 - 09131451665
03442206712

اندیشه پردیس کشاورز

دابل متال

نسل جدید کلات های
EDTA تولید شده درجهان

بالاترین درصد روی و
منگنز بدون سوزندگی و
بدون هیچ عوارض جانبی

پارال

امینواسید قوی
محرك رشد
ضد استرس

سیمبول امازون

بالاترین درصد امینواسید در جهان ۹۹٪
محرك رشد طبیعی
ضد استرس
شاداب و جوان کننده

سنت فروت

قوی ترین ضد تنش
تولید شده در جهان
ضد سرما و یخ زدگی

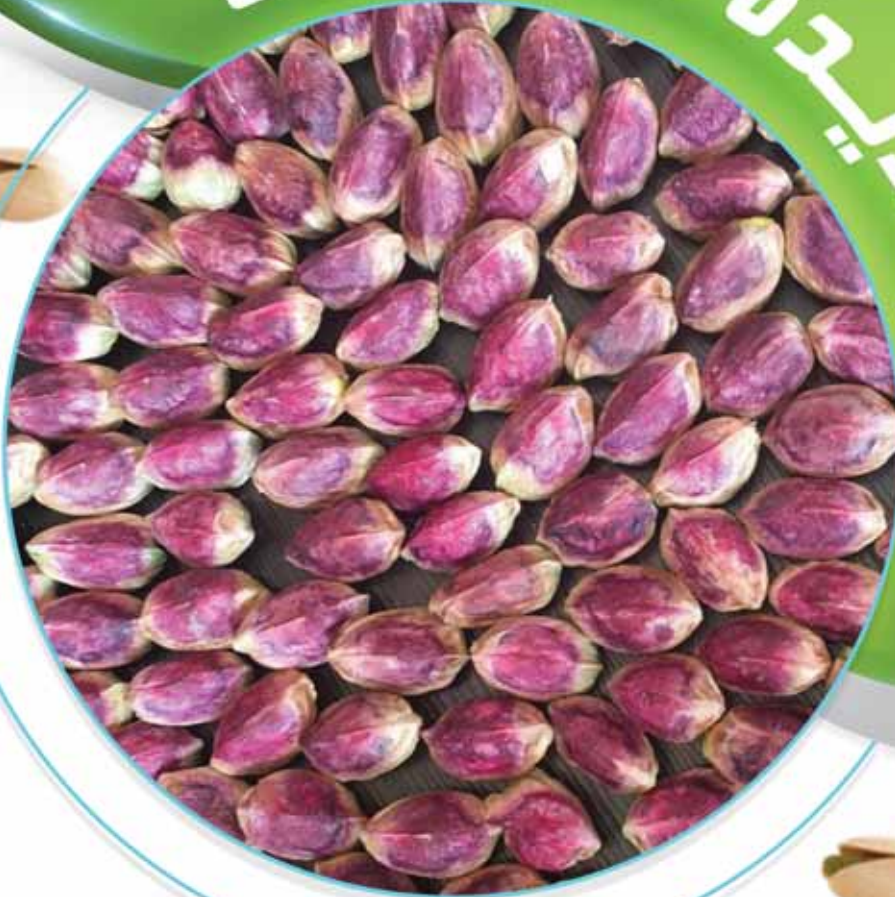

تهران، خیابان مطهری، خیابان مفتح شمالی
کوچه دوم پلاک ۷ واحد ۹

Padideh
Pistachio

پسته سیرجان

Padideh Pistachio CO.

+989133479241

دفتر مرکزی: سیرجان. بلوار امام رضا (ع)، پلاک ۶۶۹ کارخانه: سیرجان. کیلومتر ۱۲ جاده سیرجان - تهران
تلفکس: ۰۳۴-۴۲۲۴۶۷۱۳ همراه: ۰۹۱۳۳۴۷۹۲۴۱-۰۹۱۳۱۴۵۱۸۳۸ تلفن: ۰۳۴-۴۲۲۴۶۵۹۳ کد پستی: ۷۸۱۴۹۸۳۱۳۱

Central Office: No. 699, Imamreza blvd, Sirjan, Iran Factory Add: 12th km of sirjan, Tehran road, Sirjan, Iran
Email: info@iran-pistachio.com Tel: +98 34 4224 6593 Mob: +98 913 145 1838 / +98 913 347 9241

www.iran-pistachio.com

NUTCRACKER
سامانه صادراتی نات

پسته خود را به طلا تبدیل کنید!

با ضمانت و پشتیبانی صرافی خندان

سامانه ی هوشمند تجارت خشکبار و پسته ، بر پایه ی
حضور و تجربه ی ۱۵ ساله در بازار جهانی

- دسترسی به بیش از ۷.۸۰ خریداران پسته در سرتاسر جهان
- سامانه امن صادرات پسته با کاهش ریسک معاملات
- افزایش فروش سالانه با اتصال به بازار جهانی
- توانایی ارائه محصولات خود در سطح بین المللی
- مشاهده آنالیز هوشمند و تخصصی بازار پسته
- مشاهده و پیگیری مرسوله به صورت ۲۴ ساعته
- حذف واسطه ها و تجارت به صورت مستقیم
- تیم حرفه ای و بین المللی بازاریابی
- خدمات و پشتیبانی حمل و نقل
- پشتیبانی آنلاین ۲۴ ساعته
- معرفی برند شما در بازار های جهانی
- خبررسانی تخصصی روز بازار پسته

دارای دفاتر فعال و انبار در کشورهای:

ایتالیا	هنگ کنگ	چین (گوانگجو، هاینان)	روسیه	هند	امارات	آلمان
Italy	Hong Kong	China (Guangzhou, Hainan)	Russia	India	UAE	Germany

● www.nutcracker.store @nutcracker_store
● t.me/nutcrackersHK ☎ 0919 563 52 63